

Tirsdag den 12. december 2023 (D)

1

33. møde

Tirsdag den 12. december 2023 kl. 13.00

Dagsorden

1) Udvidet spørgetime med statsministeren.

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 16: Forespørgsel til uddannelses- og forskningsministeren om at få flere til at tage en professionsbacheloruddannelse.

Af Marlene Harpsøe (DD) og Jens Henrik Thulesen Dahl (DD).
(Anmeldelse 08.12.2023).

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 17: Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren om specialiseret palliation.

Af Marlene Harpsøe (DD) og Jens Henrik Thulesen Dahl (DD).
(Anmeldelse 08.12.2023).

4) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Dennis Flydtkjær (DD).

5) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:

Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Dennis Flydtkjær (DD).

6) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 9 [afstemning]: Forespørgsel til udenrigsministeren om at afhjælpe gidselsituationen i Gazastrøben.

Af Peter Kofod (DF) m.fl.
(Anmeldelse 03.11.2023. Fremme 07.11.2023. Forhandling 07.12.2023. Forslag til vedtagelse nr. V 27 af Jesper Petersen (S), Michael Aastrup Jensen (V), Karsten Hønge (SF), Jeppe Søe (M), Charlotte Munch (DD), Alexander Ryle (LA), Helle Bonnesen (KF), Peter Kofod (DF) og Kim Edberg Andersen (NB). Forslag til vedtagelse nr. V 28 af Christian Friis Bach (RV), Trine Pertou Mach (EL) og Sascha Faxe (ALT)).

7) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 11 [afstemning]: Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren om borgerdrevne kommunale folkeafstemninger.

Af Alex Ahrendtsen (DF) m.fl.
(Anmeldelse 07.11.2023. Fremme 07.12.2023. Forhandling 07.12.2023. Forslag til vedtagelse nr. V 25 af Alex Ahrendtsen (DF), Dennis Flydtkjær (DD), Jette Gottlieb (EL) og Christina Olumeko (ALT). Forslag til vedtagelse nr. V 26 af Birgitte Vind (S), Lars Christian Lilleholt (V), Jan Carlsen (M), Lars-Christian Brask (LA), Lise Bertelsen (KF) og Lotte Rod (RV)).

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 45:

Forslag til lov om ændring af lov om videnskabetisk behandling af sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter og sundhedsdatavidenskabelige forskningsprojekter og sundhedsloven. (Smidigere rammer for sundhedsforskning og mere information og selvbestemmelse til patienter og forsøgspersoner m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).
(Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 26.10.2023. Betænkning 28.11.2023. 2. behandling 07.12.2023. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 47:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Mulighed for forudgående fravalg af genoplivningsforsøg ved hjertestop).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).
(Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 26.10.2023. Betænkning 28.11.2023. 2. behandling 07.12.2023).

10) 3. behandling af lovforslag nr. L 53:

Forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, sundhedsloven, lov om lægemidler, lov om apoteksvirksomhed og lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet. (Indførelse af et forbeholdt virksomhedsområde for sygeplejersker og specialsygeplejersker, udvidelse af jordemødres forbeholdte virksomhedsområde og Ankenævnet for Patienterstatningens kompetence til behandling af grønlandske klagesager om patienterstatning).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).
(Fremsættelse 12.10.2023. 1. behandling 26.10.2023. Betænkning 28.11.2023. 2. behandling 07.12.2023. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

11) 3. behandling af lovforslag nr. L 48:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget og forskellige andre love og om ophævelse af lov om midlertidig videreførelse af rettigheder efter lov om kommunale og regionale valg og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet i forbindelse med Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union. (Modernisering af rammerne for valg og lokaldemokrati m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).
(Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 26.10.2023. Betænkning 05.12.2023. 2. behandling 07.12.2023. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

12) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 1:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af elafgiften til EU's minimumssats.

Af Pernille Vermund (NB) og Kim Edberg Andersen (NB).
(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 23.11.2023. Betænkning 06.12.2023).

13) 2. behandling af lovforslag nr. L 52:

Forslag til lov om ændring af momsloven, opkrævningsloven, skattekontrolloven og forskellige andre love. (Gennemførelse af aftale om skærpede og hurtigere sanktioner på skatteområdet).

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(Fremsættelse 11.10.2023. 1. behandling 25.10.2023. Betækning 06.12.2023).

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 75:

Forslag til lov om ændring af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. (Ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg, der udtages uden medicinsk indikation).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).

(Fremsættelse 09.11.2023. 1. behandling 24.11.2023. Betækning 07.12.2023).

15) 2. behandling af lovforslag nr. L 50:

Forslag til lov om ophævelse af lov for Grønland om børns retsstilling og om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning som sat i kraft for Grønland, forældreansvarsloven og retsplejelov for Grønland. (Ændringer som følge af ikraftsættelse for Grønland af børneloven og lov om børns forsørgelse m.v.).

Af social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil).

(Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 24.10.2023. Betækning 06.12.2023).

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 76:

Forslag til lov om ændring af lov om leje, lov om boligforhold, lov om leje af almene boliger og forskellige andre love. (Refusion af udlejerens udgifter til månedlige forbrugsmålinger, rettelser som følge af sammenskrivningen af lejelovgivningen og tilbudspligt).

Af social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil).

(Fremsættelse 09.11.2023. 1. behandling 17.11.2023. Betækning 07.12.2023).

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 55:

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om gasforsyning. (Forenkling af forretningsplanen og justering af den økonomiske regulering af den systemansvarlige virksomhed i el- og gassektoren m.v.).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard).

(Fremsættelse 25.10.2023. 1. behandling 03.11.2023. Betækning 07.12.2023).

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 56:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om ændring af lov om elforsyning, lov om fremme af vedvarende energi og el sikkerhedsloven og om ophævelse af lov om tilskud til fremme af vedvarende energi i virksomheders produktionsprocesser. (En forenklet og hurtig ansøgnings- og tilladelsesproces for repowering af bestående elproduktionsanlæg på havet, tinglysning vedrørende elproduktionsanlæg i den eksklusive økonomiske zone, justering af administrationen af visse pristillægsordninger til VE-anlæg og forlængelse af frist for anmodning om udbetaling af tilskud).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard).

(Fremsættelse 25.10.2023. 1. behandling 03.11.2023. Betækning 07.12.2023).

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 81:

Forslag til lov om CO₂-kvoter.

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard).

(Fremsættelse 14.11.2023. 1. behandling 22.11.2023. Betækning 07.12.2023).

20) 2. behandling af lovforslag nr. L 57:

Forslag til lov om ændring af lov om anlæg og drift af en fast forbindelse over Femern Bælt med tilhørende landanlæg i Danmark og lov om Sund og Bælt Holding A/S. (Bevarelse af produktionsområdet ved Rødbyhavn og fravigelse af elforsyningsloven).

Af transportministeren (Thomas Danielsen).

(Fremsættelse 25.10.2023. 1. behandling 09.11.2023. Betækning 06.12.2023).

21) 2. behandling af lovforslag nr. L 58:

Forslag til lov om ændring af lov om sikkerhed til søs og forskellige andre love. (Ændring af bødestørrelser for søulykker, digitalisering af anmeldelse af arbejdsulykker og mulighed for ikraftsættelse af alle dele af lov om søfarendes ansættelsesforhold m.v. for Grønland).

Af erhvervsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 25.10.2023. 1. behandling 17.11.2023. Betækning 07.12.2023).

22) 2. behandling af lovforslag nr. L 59:

Forslag til lov om fælles digital infrastruktur for elektronisk dataudveksling ved samhandel og rapportering m.v.

Af erhvervsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 25.10.2023. 1. behandling 17.11.2023. Betækning 07.12.2023).

23) 2. behandling af lovforslag nr. L 60:

Forslag til lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester.

Af erhvervsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 25.10.2023. 1. behandling 17.11.2023. Betækning 07.12.2023).

24) 2. behandling af lovforslag nr. L 73:

Forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken. (Udskydelse af revisionsbestemmelse).

Af kirkeministeren (Louise Schack Elholm).

(Fremsættelse 08.11.2023. 1. behandling 30.11.2023. Betækning 06.12.2023).

25) 2. behandling af lovforslag nr. L 74:

Forslag til lov om ændring af lov om vederlag og pension m.v.

for ministre. (Forlængelse af perioden for midlertidig nedsættelse af grundvederlag til ministre).

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 09.11.2023. 1. behandling 24.11.2023. Betækning 06.12.2023).

26) 2. behandling af lovforslag nr. L 64:

Forslag til lov om velfærd.

Af Christina Olumeko (ALT) m.fl.

(Fremsættelse 26.10.2023. 1. behandling 24.11.2023. Betækning 07.12.2023. Ændringsforslag nr. 1 og 2 af 08.12.2023 uden for betænkningen af Lisbeth Bech-Nielsen (SF), Trine Pertou Mach (EL) og Christina Olumeko (ALT)).

27) 2. behandling af lovforslag nr. L 79:

Forslag til lov om ændring af databeskyttelsesloven og lov om Det Centrale Personregister. (Justering af aldersgrænsen for samtykke til behandling af personoplysninger i forbindelse med udbud af informationssamfundstjenester m.v.).

Af justitsministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 14.11.2023. 1. behandling 21.11.2023. Betækning 06.12.2023).

28) 2. behandling af lovforslag nr. L 13:

Forslag til lov om ændring af retsplejelov for Grønland. (National Enhed for Særlig Kriminalitets kompetence for Grønland m.v.).
Af justitsministeren (Peter Hummelgaard).
(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 27.10.2023. Betænkning 06.12.2023).

29) 2. behandling af lovforslag nr. L 14:

Forslag til lov om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland. (Selvstændig bestemmelse om psykisk vold).
Af justitsministeren (Peter Hummelgaard).
(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 27.10.2023. Betænkning 06.12.2023).

30) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 19:

Forslag til folketingsbeslutning om politiets og domstolenes journalisering af og oplysning om signalementer.
Af Mikkel Bjørn (DF) m.fl.
(Fremsættelse 12.10.2023).

31) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 26:

Forslag til folketingsbeslutning om hårdere straffe for personfarlig kriminalitet.
Af Mikkel Bjørn (DF) m.fl.
(Fremsættelse 03.11.2023).

32) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 44:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af en offerrådgivning i Grønland.
Af Aaja Chemnitz (IA).
(Fremsættelse 09.11.2023).

33) Forespørgsel nr. F 7:

Forespørgsel til finansministeren, indenrigs- og sundhedsministeren og social- og boligministeren om den højt specialiserede del af socialområdet.

Af Marlene Harpsøe (DD), Charlotte Broman Mølbæk (SF), Katrine Daugaard (LA), Andreas Karlsen (KF), Rosa Lund (EL), Lotte Rod (RV), Mette Thiesen (DF) og Nikoline Erbs Hillers-Bendtsen (ALT).
Af Marlene Harpsøe (DD), Charlotte Broman Mølbæk (SF), Katrine Daugaard (LA), Andreas Karlsen (KF), Rosa Lund (EL), Lotte Rod (RV), Mette Thiesen (DF) og Nikoline Erbs Hillers-Bendtsen (ALT).

KI. 13:00

Formanden (Søren Gade):

Mødet er åbnet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Udvidet spørgetime med statsministeren.

KI. 13:00

Formanden (Søren Gade):

Jeg giver ordet til statsministeren for en indledende redegørelse.
Værsgo, statsminister.

KI. 13:00

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tusind tak for det. I valgkampen sidste år gav Socialdemokratiet et vigtigt løfte. Vi vil give et ekstraordinært løft af lønnen til medarbejderne i vores velfærdssamfund på områder, hvor det er svært at

rekruttere og fastholde de gode kolleger. Det var sådan set vores allervigtigste løfte til danskerne i valgkampen, og det har vi nu indfriet. For i sidste uge indgik regeringen en trepartsaf tale med fagbevægelsen og arbejdsgiverne på det offentlige område. Den giver et velfortjent lønloft til de medarbejdere, der hver eneste dag passer på vores børn, på vores ældre og på os, når vi bliver syge.

Det gælder bl.a. sygeplejersker, social- og sundhedshjælpere, social- og sundhedsassistenter, pædagoger, fængselsbetjente, jordemødre og socialpædagoger. Det bliver et markant løft. Nogle vil få flere tusinde kroner mere om måneden, og det vil kunne mærkes på lønsedlen allerede fra næste år og fuldt ud i 2026. Når vi giver et markant lønloft, handler det om at anerkende og om at gøre det endnu mere attraktivt at arbejde i velfærdssamfundet. Vores mål er selvfølgelig at kunne tiltrække endnu flere dygtige medarbejdere til de fag, hvor vi mangler dem, og bidrage til at fastholde de dygtige kolleger, der er. Derfor løfter vi nu grundlønnen for nogle grupper, så det kommer mange til gavn. Vi gør noget målrettet for dem, der gerne vil gå op i tid, og vi belønner dem og jer, der tager de skæve vagter om natten og i weekenden.

Lige nu er der områder, som er mere udfordret end andre. Jeg vil ikke lægge skjul på, at jeg selv er særlig bekymret for ældreområdet. For hvis der ikke er medarbejdere nok, risikerer vi, at nogle af vores ældre ikke kan få den pleje og omsorg, som de har behov for, og som de i øvrigt fortjener. Så aftalen i sidste uge er i allerhøjeste grad også et løft af ældreomsorgen i Danmark.

Jeg vil gerne i den forbindelse understrege, at vi i regeringen sætter pris på alle, der arbejder i vores velfærdssamfund og i det hele taget i den offentlige sektor. Alle udfører et vigtigt stykke arbejde, som gør en forskel. Men hvis alle skulle have haft del i det her lønloft, ville der have været mindre til den enkelte, og så ville vi ikke få løst de udfordringer, vi står over for, med at sørge for, at der er medarbejdere nok i ældresektoren, at der er flere, der har lyst til at arbejde i psykiatrien, nok sygeplejersker til at tage sig af os, også når man er syg om natten, fængselsbetjente i kriminalforsorgen, og at der er pædagoger og socialpædagoger nok omkring børn og folk med særlige behov.

Igenom nu et århundrede har vi i Danmark opbygget et unikt velfærdssamfund. Det er et velfærdssamfund, der tager hånd om dem, der har brug for det, 365 dage om året og 24 timer i døgnet. Rigtig meget fungerer godt, men meget både kan og skal blive bedre. Med det her lønloft er vi med til at fremtidssikre vores velfærdssamfund. Det er jeg selvfølgelig meget, meget glad for.

Spørgetimen i dag gælder også de nordatlantiske medlemmer, og lad mig derfor understrege, at regeringen er optaget af, at løn og arbejdsvilkår er gode for statens ansatte i hele riget. Vi vil sammen med arbejdsmarkedets parter arbejde på at skabe ensartede forhold for alle statens ansatte på tværs af Grønland, Færøerne og Danmark. Jeg ser frem til en god debat i dag.

KI. 13:03

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Vi går nu videre med spørgsmål fra partilederne. Jeg skal gøre opmærksom på, at fru Pia Olsen Dyhr fra Socialistisk Folkeparti ikke deltager i spørgetimen.

Spørgeren og statsministeren har begge op til 2 minutters taletid. Herefter følger to opfølgende spørgsmål, hvor spørgeren og statsministeren hver gang har 1 minuts taletid.

Jeg giver nu ordet til fru Aki-Matilda Høegh-Dam fra Siumut.
Værsgo.

KI. 13:04

Spm. nr. US 22

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):
[Taleren talte grønlandsk].

For et år siden blev Siumut i Folketinget jo støtteparti for regeringen i kraft af vores engagement i regeringsforhandlingerne. Her har vi i regeringsgrundlaget også fået sat en klar retning for regeringens ansvar og forpligtigelse over for Grønland, og et citat, som Siumut jo krævede skulle stå i regeringsgrundlaget, fastslog bl.a., at regeringen skulle udarbejde en redegørelse om, hvorvidt og i givet fald på hvilken måde statens opgaver i Grønland kan administreres fra Grønland. Siden da har vi ikke hørt meget mere fra regeringen om denne redegørelse, og jeg kan være lidt bekymret over den tilsyneladende mangel på fremgang i gennemførelsen af denne redegørelse om statens opgaver i Grønland, som skal sikre, at vi her fra Danmark ikke negligerer det ansvar, man har for Grønland.

Så mit spørgsmål til statsministeren lyder: Hvordan vil regeringen opfylde dette løfte, og hvor langt er arbejdet nået med at adressere det med at administrere statens opgaver i Grønland på grønlandsk jord som foreslået i regeringsgrundlaget?

Kl. 13:06

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:06

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det. Jeg synes selv, at det er en ret vigtig del af det afsnit i regeringsgrundlaget, der vedrører rigsfællesskabet, og endnu en gang en understregning af, at tingene er i bevægelse, og at det entydigt vil være rigtigt, at endnu flere opgaver varetages der, hvor opgaven jo finder sted, nemlig i det her tilfælde i det grønlandske samfund.

Det, der er i gang nu, er, at man ude i de enkelte ministerier – for det er jo fordelt på mange forskellige ressourcer – arbejder med det her både i forhold til det, der bliver spurgt til konkret, men også i forhold til at sikre almindelig opfølgning på det, vi måtte have aftalt tidligere, og at sikre, kan man sige, at der er et ressourcemæssigt både ansvar og engagement på de mange, mange forskellige områder, vi taler om. Så arbejdet er i gang ude i de enkelte ressortministerier, og så vil det så på et tidspunkt blive samlet. Og det har jeg også haft lejlighed til at snakke med min kollegaer i rigsfællesskabet om.

Kl. 13:07

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:07

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):
[Taleren talte grønlandsk].

Tak for uddybningen, statsminister. Da det netop også er Siumut, der bl.a. er forslagsstiller for sådan en redegørelse og vi endnu ikke er blevet inviteret mere til en form for drøftelse med regeringen, er det også bl.a. grunden til, at det her spørgsmål bliver stillet, idet det er lidt svært at se, hvor opgaven er nået hen. Drøftelser om formatet og indholdet af den nævnte redegørelse om statens opgaver i Grønland er jo trods alt noget, der er blevet specifikt krævet i regeringsgrundlaget, så kan statsministeren måske be- eller afkræfte, at vi fra Siumut også kan forvente at blive inviteret til lignende drøftelser i de forskellige ministerier, eller hvad det næste skridt er her, så vi kan være sikre på, at det er den rette tilgang til den redegørelse, vi har?

Kl. 13:09

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ja, som jeg sagde det før, skal man ude i de enkelte ministerier gennemgå ressourcerne for at sikre sig, at der sker en fremdrift i arbejdet i det hele taget og i opfølgningen på regeringsgrundlaget. Og så er det jo noget, vi også som regering diskuterer med naalakkersuisut, som jo er vores samarbejdspartner, hvad det her angår. Men det vil da være fint også at have en form for forankring her i Folketinget, så det må vi lige overveje hvordan vi bedst kan gøre. Men som regering er det jo naalakkersuisut, vi samarbejder med. Og når det handler om statens opgaver, vil jeg også synes, det er naturligt, at det er der, dialogen om, hvordan det her præcis skal foregå, finder sted.

Kl. 13:09

Formanden (Søren Gade):

Fru Aki-Matilda Høegh-Dam med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:09

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):
[Taleren talte grønlandsk].

Tak for opfølgningen. Det er jo også en vigtig prioritering fra Siumuts side, at vi netop fokuserer på dialogen direkte til Grønland og ikke nødvendigvis udelukkende fokuserer på, at man har haft dialog med nogle fra Folketinget, og så bare tager udgangspunkt i det.

Men lidt som en opfølgning på netop også det svar, der blev givet, er det jo sådan, at vi har lavet et regeringsgrundlag, der netop bundet i, at man ikke negligerer de ansvarsområder for Grønland, og det har jo i takt med det, som regeringen i Danmark allerede har gjort, ført til den der dialog med naalakkersuisut. Men det kan være, at statsministeren kan sætte lidt flere ord på, hvordan regeringen så ellers konkret har været i dialog med naalakkersuisut om, at standarden på de danske ansvarsområder i Grønland også skal følge den standard, der er i Danmark, specifikt i forhold til de ansvarsområder, som Danmark varetager.

Kl. 13:11

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:11

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Helt generelt er vores mål jo, at standarden skal være den samme, selvfølgelig med den vigtige tilføjelse, at der er meget, meget stor forskel på Grønland og Danmark. Eksempelvis geografien spiller jo en helt, helt anden rolle. Selv om vi en gang imellem oplever, at der er store forskelle i Danmark, så er de geografiske omstændigheder i Grønland jo fuldstændig anderledes, og derfor vil man jo ikke kunne lægge til grund, at vi vil kunne tilvejebringe tingene på præcis samme måde i Grønland, som det gælder i Danmark, på grund af vejr og geografi.

En anden udfordring er jo manglen på medarbejdere, som vi oplever i Danmark, og som vi oplever i Grønland, og som kan se ud på en anden måde og have nogle andre konsekvenser.

Så vores udgangspunkt er, at standarden skal være den samme, men med det forbehold, at forholdene er forskellige, og det skal vi selvfølgelig kunne tilrettelægge vores politik efter. Og som jeg sagde det før, er det også på det her område meget, meget vigtigt for os at have en tæt dialog med naalakkersuisut også i forhold til standardspørgsmål.

Kl. 13:12

Formanden (Søren Gade):

Det afslutter spørgsmålet, og vi siger tak til fru Aki-Matilda Høegh-Dam fra Siumut.

Jeg byder nu velkommen til fru Aaja Chemnitz fra Inuit Ataqatigiit. Værsgo.

Kl. 13:16

Kl. 13:12

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:16

Spm. nr. US 23

Aaja Chemnitz (IA):

Mange tak. Også tak til statsministeren for bemærkningerne om lønløftet i Grønland. Det er en sag, som IA kæmper rigtig meget for, for et velfungerende retssystem er afgørende for ethvert samfund. Det gælder også i Grønland, hvor den danske stat har ansvaret for justitsområdet. Desværre oplever vi i Grønland, at justitsområdet fra dansk side ikke bliver prioriteret nok, og det medfører et stort efterslæb, og det er noget, som både optager naalakkersuisut og befolkningen hjemme i Grønland. Derfor har IA i Folketinget og naalakkersuisut et stort fokus på netop at styrke justitsområdet og gøre det tidssvarende og gøre det effektivt. Der er taget initiativer i Folketinget, men det er langt fra nok. Derfor kommer det også til at virke en smule provokerende, når det er, at regeringen konstaterer, at der er en tæt dialog med naalakkersuisut. Ja tak, men hvad nytter det, hvis ikke der handles ud fra den dialog, der er?

Naalakkersuisut sender hvert år en liste over nødvendige tiltag på justitsområdet, som der er hårdt brug for i det grønlandske samfund. Listen er lang, og den bliver kun længere hvert år, der går, for gentagne gange skal Grønland have de samme tiltag på listen, fordi de ikke er blevet prioriteret af regeringen året forinden. På mange måder kan man sige, at vi starter hvert år i minus frem for i nul, og der er ingen tvivl om, at den manglende prioritering, manglende handling blot gør efterslæbet endnu større. Målet må være, at der gælder ens standarder i rigsfællesskabet, ligesom statsministeren også var inde på, og det står også i regeringsgrundlaget. Og blandt de grønlandske anliggender i Folketinget bør justitsområdet have et særligt fokus, og regeringen skal holdes op på den del af deres ansvar, der er for at sikre et tidssvarende justitsområde, som opfylder samfundets behov. Som øverste minister i regeringen og ansvarlig for rigsfællesskabet vil statsministeren sikre, at justitsområdet i Grønland får en højere prioritering?

Kl. 13:14

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:14

Statsministeren (Mette Frederiksen):

For det første er jeg enig i, at justitsområdet er vigtigt. Det er det i ethvert land, og det gælder selvfølgelig også både i Grønland og i Danmark. Jeg er også glad for, at det i spørgsmålet bliver anerkendt, at vi faktisk har gjort nogle ting igennem de senere år, og det har været en prioritet, og det er jo et arbejde, som vi har tænkt os at fortsætte.

Det er også lidt vigtigt for mig at understrege, at det jo ikke er, fordi vi har løst alle problemer i Danmark, hvad angår justitsområdet. Når man kigger på området i Danmark, har vi haft ret store problemer på kriminalforsorgens område, f.eks. hvad angår medarbejdere, og det har vi nu haft et fokus på i de lønforhandlinger, der netop er blevet afsluttet. Vi har problemer med ventelister i det danske retssystem, og derfor har vi lige lavet en aftale omkring domstolene. Så når vi prioriterer, og når vi træffer vores beslutninger, er rigsfællesskabet selvfølgelig en del af det, og det er vigtigt. Det er danske forhold også for en dansk regering, men jeg ville være ked af det, hvis det billede, der står tilbage, er, at alt fungerer i Danmark, og så har vi nedprioriteret nogle andre. Der er udfordringer på justitsområdet i alle tre lande, og vi forsøger at gøre det, så godt vi kan, og der har været et fokus på rigsfællesskabet igennem de senere år, og det skal vi selvfølgelig have endnu mere af, det er klart.

Aaja Chemnitz (IA):

Mange tak for svaret. Det er meget positivt, at lønløftet i Grønland, som vi har været med til at sikre, kan tjene som eksempel til det lønloft, der f.eks. er til fængselsbetjentene. Vi må bare erkende, at Grønlands justitsområde ikke bliver prioriteret tilstrækkeligt på trods af det, som statsministeren siger, og det strider imod den retfærdighed og ligeværdighed, som vi alle sammen taler for. Vi vil gerne gøre op med det ulige magtforhold, der er mellem Grønland og Danmark, og det handler i høj grad om, at regeringen påtager sig de opgaver, som man har, endnu mere ansvarligt end det, vi har set indtil nu.

Derfor vil jeg gerne komme med et konkret eksempel på en manglende prioritering. Siden 2019 har naalakkersuisut ønsket at få hævet foranstaltningsrammen fra 10 år til 16 år i Grønland, dvs. den højeste ramme, der ligesom kan være. Det er et simpelt lovindgreb, som har en bred politisk opbakning i Inatsisartut, men desværre er det ikke blevet prioriteret, og årsagen skulle være, at der er manglende pladser i kriminalforsorgen, og faktisk har vi færre pladser i kriminalforsorgen i dag, end vi havde for 10 år siden. Er statsministeren enig i, at det ikke må være anstaltskapaciteten, som er afgørende for retspolitikken i Grønland?

Kl. 13:17

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:17

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er jeg meget enig i, men vi har samme problem i Danmark. Der er det også kapaciteten, der udfordrer os. Jeg er personligt, og regeringen er af samme overbevisning, tilhænger af højere straffe, ikke mindst på områder, hvor der er tale om personfarlig kriminalitet. Jeg vil gerne selv have markant højere straffe for eksempelvis vold og voldtægt, men vi har kapacitetsudfordringer. Det har vi i Danmark, og det har vi i Grønland. Og det piner mig, for jeg ville jo allerhelst have, at det alene var retspolitiske overvejelser, der afgjorde, hvad det er for en retspolitik, vi kan føre. Men i det moderne samfund er der kapacitetsudfordringer, og det er der også på sundhedsområdet og andre steder, og det skal vi så navigere efter, så godt vi overhovedet kan, og derfor har vi anmeldt en strafreform, hvor vi også kommer til at kigge på kapacitet. Det er ikke så lang tid siden, der blev bygget nyt i Grønland, som jo har været et meget, meget stærkt ønske igennem en årrække. Principielt er jeg fuldstændig enig i, at kapacitet ikke skal afgøre retspolitik, men det er desværre et vilkår, som vi bliver nødt til at have med i vores overvejelser.

Kl. 13:18

Formanden (Søren Gade):
Fru Aaja Chemnitz med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:18

Aaja Chemnitz (IA):

Jeg vil gerne takke statsministeren for et ærligt svar og også for, i hvert fald sådan indirekte, at anerkende, at vi også er nødt til at have et fokus på Grønland, og jeg håber, at man, når der er forhandlinger om det her, så også vil invitere Grønland med. I kriminalforsorgen i Grønland opererer vi med en overbelægning på grund af pladsmangel, og det betyder, at der er flere, der afsoner i samme celle. I den forbindelse kunne man i Grønland i sidste uge læse i avisen AG,

at der var en 23-årig mand, som var idømt forvaring på grund af gentagne seksualforbrydelser. Han havde skaffet sig adgang til et børnehjem og begået et overgreb på en mindreårig pige, og under tilbageholdelsen i anstalten sad han sammen med en ældre medindsat, som han også forsøgte at voldtage.

Det her er jo en voldsom sag, og i Grønland er det noget, som vi ser strengt på, og noget, som vi er bekymrede for. Men vi ser også, på trods af at vi har sikret penge til noget krænkerbehandling, at vi har 24 personer, som afventer afsoning i form af den her krænkerbehandling. Så det er jo nogle folk, der går rundt ude i det grønlandske samfund og potentielt begår nye overgreb, og der håber jeg, at regeringen vil være med til at sætte et større fokus på at bekæmpe de her seksuelle overgreb, også på justitsområdet.

Kl. 13:19

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:19

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det vil vi bestemt gerne, og nu ved jeg jo, at spørgeren har beskæftiget sig indgående med det her, også tidligere og ikke mindst fra en børnevinkel. Det er jo en af de allerallermest alvorlige forbrydelser, man overhovedet kan begå, nemlig at forulempe, krænke, voldtage og begå overgreb, ikke mindst på mindreårige, som er et ret stort problem, desværre, og derfor er det helt rigtigt at sætte fokus på det. Jeg er ikke bekendt med de konkrete sager. Det, jeg hører, gør selvfølgelig et kæmpekæmpestort indtryk, og jeg kan generelt give tilsagn om, at ikke mindst det her område inden for justitsområdet er noget, vi meget, meget gerne vil være med til ikke alene at have et fokus på, men også at få gjort noget ved. Så det er et ja.

Kl. 13:20

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Aaja Chemnitz fra Inuit Ataqatigiit.

Jeg byder nu velkommen til fru Anna Falkenberg fra Sambandsflokkurin. Værsgo.

Kl. 13:20

Spm. nr. US 24

Anna Falkenberg (SP):

Tak. Sidste gang jeg stod her, spurgte jeg statsministeren om mange emner, bl.a. om rigsfællesskabets fremtid. Der var svaret, at man fra dansk side som sådan ikke har en holdning til det, og at ethvert ønske, der måtte være, om forbedringer eller ændringer i rigsfællesskabet må komme fra Færøerne og Grønland selv. Men samtidig siger statsministeren også i åbningstalen, at regeringen ønsker et respektfuldt og ligeværdigt fællesskab.

Men når jeg så bevæger mig rundt i Danmark og besøger familie, er til forskellige debatarrangementer, holder oplæg og bare ser i min mailboks i det hele taget, så oplever jeg et meget sort-hvidt billede af Færøerne. Man kan sagtens møde og møder ofte holdninger som: Hvis I ikke gør det eller retter ind, så må vi bare skære jer i bloktilskud.

Det er holdninger, jeg oplever ude i det danske samfund, og jeg synes, det er en meget primitiv holdning til vores fællesskab, og måske bundet det i bund og grund i manglende viden om, hvad Færøerne og hvad rigsfællesskabet egentlig er.

Så den ligeværdighed og respekt, som statsministeren taler om og også har talt om her i dag, er ikke altid det, jeg møder i den danske befolkning. Derfor går mit spørgsmål på: Synes statsministeren ikke, at der er et generelt behov for en debat om rigsfællesskabet i Danmark og af danskere?

Kl. 13:21

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:21

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg kan i hvert fald uden at ryste på hånden sige, at spørgeren aldrig nogen sinde har hørt mig eller regeringen give udtryk for den slags, som jo i mine øjne ville være sådan noget revolverpolitisk samarbejde, og det er ikke det, vi skal have. Jeg har selv, håber jeg, bidraget til at skabe en fremdrift i forhold til vores rigsfællesskab og i hvert fald engageret mig meget i det, og jeg synes også, at vi igennem de senere år har truffet nogle beslutninger, som er med til at understøtte, at forholdet kan være ligeværdigt og ordentligt og respektfuldt.

Om vi har behov for en generel drøftelse i Danmark, er egentlig et meget godt spørgsmål. Jeg er ikke i tvivl om, at der er behov for et større kendskab. En del har jo sagt gennem tiden, at det er lidt mærkeligt, at der nok er flere danske børn, der efterhånden har besøgt Thailand på den anden side af jordkloden, end der har været rundt i de andre dele af riget. Der er heller ikke nogen tvivl om, at mange i Grønland og Færøerne jo forholder sig til Danmark, fordi man måske kommer hertil for at gå i skole, tage uddannelse, for at modtage behandling på et sygehus eller undervejs i sit liv kommer til Danmark og måske bor her i en periode eller slår rødder her, mere end tilfældet er den anden vej rundt. Så jeg tror, det er helt rigtigt, at kendskabet kunne være højere; det ville være godt, hvis det blev højere.

Om vi har behov for en diskussion af, hvad det er for et rigsfællesskab, vi gerne vil have, er jeg ikke sikker på. For det er muligt, at man hører den type udsagn, men jeg oplever en generel opbakning til, at vi har et rigsfællesskab, og jeg må sige, at jeg meget, meget sjældent bliver mødt af folk, der kommer og siger til mig: Hvis ikke de makker ret, Mette, så må du bare tage pengene fra dem. Det tror jeg faktisk ikke kan tages som et udtryk for, hvordan danskerne generelt ser på rigsfællesskabet. Men der mangler kendskab, det tror jeg er rigtigt.

Kl. 13:23

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:23

Anna Falkenberg (SP):

Det er jeg som sådan enig i. Jeg møder jo også rigtig mange positive bemærkninger og folk, der gerne vil vide mere om Færøerne, og også en erkendelse af, at de faktisk ikke er blevet eksponeret særlig meget for hverken rigsfællesskabet eller Færøerne eller Grønland i deres opvækst. Bl.a. også derfor har jeg prioriteret meget i de finanslovsforhandlinger, der har været, at der bliver afsat nogle penge til at øge vidensniveauet i Danmark og særlig blandt børn og unge. Bl.a. i samarbejde med IA har vi fået afsat en pulje nu til at få lavet noget undervisningsmateriale om det moderne Færøerne og Grønland og ikke kun det historiske og det, vi kender som Færøerne fra historien osv.

Så en ting, jeg gerne vil spørge videre ind til i forhold til det, er vedrørende det folkeskoleforlig, der skal laves nu. Har man fra regeringens side en ambition om at tage Færøerne og Grønland med ind i det folkeskoleforlig? For jeg føler faktisk, at det er i folkeskolen, at vi skal få løftet vidensniveauet om Færøerne og Grønland, for det er der, frøet ligesom bliver sået fra start af.

Kl. 13:25

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:25

Statsministeren (Mette Frederiksen):

For det første vil jeg sige, at jeg er meget enig i, at det også er det moderne Grønland og Færøerne, vi skal orientere os imod. Det har været et ønske igennem en årrække fra nogle af dine kolleger. Jeg tror, det er rigtigt, at der måske lidt har været en tendens til, at man har kigget tilbage i tid, og der er jo også nogle historiske træk ved begge samfund, som er enormt fascinerende, men som ikke er, kan jeg godt tillade mig at sige, meget repræsentative for det liv, der leves i dag, i hvert fald ikke, hvis det får lov til at stå alene. Så jeg synes, det er meget rigtigt at have et fokus på det moderne, både i kunsten og kulturen, men også i den måde, man bor og lever på og handler og organiserer sig som samfund på. Så det mener jeg er rigtigt.

Selvfølge skal rigsfællesskabet være en del af den almene undervisning, man modtager som barn og ung i Danmark. Hvordan vi præcis skal gøre det, skal man nok diskutere med den ansvarlige minister. For vi ønsker også med de ændringer af folkeskolen, vi står over for, at trække os tilbage som lovgivere og lade være med at blande os helt lige så meget. Derfor kommer vi også til at reducere rigtig, rigtig meget i de mål, der er, for folkeskolen. Men selvfølgelig er det at tilhøre et rigsfællesskab en del af almindelsen, det er jeg enig i.

Kl. 13:26

Formanden (Søren Gade):

Fru Anna Falkenberg med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:26

Anna Falkenberg (SP):

Tak for det svar. Jeg vil faktisk også takke for den indledende bemærkning om en ensartethed på justitsområderne, og også når det kommer til løn- og arbejdsvilkår. Derfor vil jeg også gerne spørge ind til noget, i forlængelse af hvad fru Aaja Chemnitz spurgte ind til. For ét er løn- og arbejdsvilkår, men noget andet er arbejdsredskaber. For vi oplever nu, at både politiet og kriminalforsorgen og domstolene på Færøerne ikke oplever, at de har de samme arbejdsredskaber, som de danske kredse har. Det synes jeg er en udfordring, og det synes jeg også er noget, man bør tage alvorligt i regeringen, og når man laver nye forlig osv.

Så mit sidste spørgsmål vil faktisk gå på det. Synes statsministeren, det er i orden, at en færøsk politibetjent ikke har de samme arbejdsredskaber som en dansk politibetjent?

Kl. 13:27

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:27

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er jeg ikke sikker på jeg kan give et fyldestgørende svar på, fordi kriminalitetsbilledet trods alt også er forskelligt. Så der kan jo godt være nogle opmærksomhedspunkter i forhold til kriminalitetsscenen i Danmark, der er anderledes. Så det kommer lidt an på, hvad det er, vi taler om.

Generelt vil vi jo gerne være med til at sikre, at der er ordentlige vilkår, både hvad angår kriminalforsorg, politi og domstole, og som jeg sagde det før, er vi altså ikke tilfredse med det niveau, vi har i Danmark. Så det er i hvert fald vigtigt, synes jeg, at der efter den her debat i dag ikke står et billede tilbage af, at alt er perfekt i Danmark. Det er det desværre ikke. Der er ventetid; vi vil gerne have endnu mere politi, vi vil gerne have højere straffe for nogle kriminalitetsformer; vi har udfordringer på kapacitet, og det gælder

tilsvarende i andre dele af rigsfællesskabet. Så jeg er ikke sikker på, at jeg kan svare helt præcist på det spørgsmål, der bliver stillet.

Kl. 13:28

Formanden (Søren Gade):

Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Anna Falkenberg fra Sambandsflokkurin.

Jeg byder nu velkommen til hr. Sjúrdur Skaale fra Javnaðarflokkurin. Værsgo.

Kl. 13:28

Spm. nr. US 25**Sjúrdur Skaale** (JF):

Tak for det. Julen står for døren, svøbt i verdens smukkeste fortælling om englen, der siger til hyrderne på marken: Frygt ikke. Det er fortællingen om stalden og krybben, og det er budskabet om fred til mennesker med guds velbehag. [Taleren talte færøsk] ... Det lyder smukkere på ens modersmål, men budskabet om fred er det samme for alle mennesker.

Jul og krig passer ikke sammen. Derfor er en af de værste historier fra Vietnamkrigen den om julebombningerne i 1972, og derfor er fortællingen fra første verdenskrig, hvor våbnene en julenat blev tavse, og hvor der i stedet for skud lød salmesang fra skyttegravene, noget af det mest gribende, man kan høre om.

Op til julen 2023 har vi to krige, som står i skærende kontrast til julens håbefulde budskab om fred. Støtten til Ukraine er i fare for at tørre ud. Krigen er grusom i sig selv, men hvis den tørrer ud, skaber det frygt i Ukraine, frygt i nabolandene og frygt i hele Europa. Krigen i Gaza er grusom i sig selv, men er blevet så voldsom, at den kan sprede sig til Libanon og til Iran. Der er mange, der som hyrderne på marken hin julenat er ramt af frygt, og som tørster efter håb.

Nu er statsministeren ikke nogen engel, der kan komme ned fra det høje med et budskab. Hun er heller ikke præst, men hvis hun var præst, ville hun så kunne begrunde juleevangeliets håbefulde budskab i dag, og hvordan ville hun kunne begrunde det? Hvor er håbet i forhold til de to voldsomme krige? Med hvilken ret kunne man i dag sige: Frygt ikke?

Kl. 13:30

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:30

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Først og fremmest vil jeg sige tak for denne poetiske tilgang til spørgetimen, som jeg antager kommer til at stå i skærende kontrast til de spørgsmål, der måtte komme fra dagens øvrige spørger. Jeg vil ikke forsøge at kaste mig ud i en teologisk tilgang til den verden, vi ser. Det har vi andre til. Jeg vil sige det på den måde, at det jo er helt rigtigt, at det ikke er første og nok desværre heller ikke sidste gang, at en krig står i skærende kontrast til det, vi alle sammen helst vil omkring julen, nemlig sikre, at der er fred, og at vi i øvrigt passer på hinanden som menneskehed.

Er jeg selv håbeful? Ja, det er jeg absolut, for selv om der er tale om to meget, meget svære situationer, har vi som menneskehed overvundet ting, der var værre end det, vi står med nu. De seneste par år har vi i Europa og Vesten vist os fra vores allerallerstærkeste side med vores sammenhold imod Rusland for Ukraine. Det skal vi fastholde. Den danske position er lige så klar og lige så tydelig, som den har været hele vejen igennem.

Israel og Gaza er en anden type konflikt, som har enormt store konsekvenser og alt for mange ofre, men det ændrer ikke på, at jeg selv personligt fortsat er optimist og håbeful, også selv om freden

ikke ligger lige rundt om hjørnet. Vores moderne verdenshistorie er jo desværre også fyldt med eksempler på, at freden ikke altid er kommet af sig selv – det er den faktisk meget sjældent – men at vi som mennesker har været nødsaget til at gribe ind militært for at forsvare det, vi tror på, og dem, vi tror på, og der er vi desværre igen.

Kl. 13:32

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:32

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for svaret. Det var meget i julens ånd, vil jeg sige. Jeg har lige været med Det Udenrigspolitiske Nævn i Ukraine og i Moldova, og krigen er jo grusom. Men det, man er meget, meget bange for, er det med den vigtigste allierede, nemlig USA, som også er Danmarks vigtigste allierede – selvfølgelig kan statsministeren ikke sige noget om, hvilke beslutninger der træffes dér – og de signaler, der kommer fra Kongressen, om, at man ikke længere vil støtte Ukraine. Og hvis en vis person bliver valgt som præsident, er budskabet rimelig klart: Så standser støtten til Ukraine. Og så er det næsten lige meget, hvad Danmark og andre små lande gør, fordi en så utrolig væsentlig del af støtten jo kommer fra USA, og det er det, som skaber frygt. Jeg ved godt, at statsministeren ikke kan sige, hvad man vil gøre i USA osv. osv., men kan hun fastholde håbet om, at støtten vil fortsætte?

Kl. 13:33

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:33

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Der er ingen tvivl om, at vi er ved et af de steder, hvor Europa, som jo er det, som Danmark har indflydelse på – det har vi ikke på, hvad der sker i USA, men vi har indflydelse på, hvad der sker i Europa – og hvor vi afgør, hvem vi vil være. Og et Europa, der ikke har vilje og evne til at forsvare sig selv, hvad er det? Ja, det er i mine øjne ikke noget. Så Europa *skal* kunne forsvare sig selv, og Europa skal *ville* forsvare sig selv, og det inkluderer også Ukraine.

Derfor står vi over for nogle vigtige beslutninger. Jeg rejser selv til møde i Det Europæiske Råd om ganske, ganske kort tid, og der er det Ukraine, der er afgørende. I mine øjne og i regeringens øjne bliver vi nødt til at fastholde den position, vi indtog, da krigen brød ud og Rusland angreb et fredeligt, demokratisk europæisk land. Vi er med Ukraine, så længe det kræves. Det er vi militært; det er vi økonomisk; det er vi humanitært. Og måtte der være andre lande, der vakler, så er det mit løfte, at Danmark står præcis der, hvor jeg synes at Danmark skal stå, altså sammen med Ukraine.

Kl. 13:34

Formanden (Søren Gade):
Hr. Sjúrður Skaale for et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:34

Sjúrður Skaale (JF):

Også tak for det meget klare svar. Når det gælder den anden konflikt, er jeg meget glad for, at statsministeren sagde, at Israel har både ret og pligt til at forsvare sig efter det angreb, der var den 7. oktober, som var så bestials, så sadistisk og så perverst, som man overhovedet kan tænke sig. Selvfølgelig har Israel ret til at forsvare sig. Og det kan ikke undgås, at der er civile tab, når terroristerne gemmer sig blandt civile og under hospitaler osv. Sådan er det; det er krigens rædselsfulde logik.

Men svaret er nu ekstremt voldsomt – så voldsomt, at man også i USA siger, at man skal passe på nu. Det vækker en meget stor vrede i Europa og selvfølgelig ikke mindst i Mellemøsten, og der er mange, der mener, at svaret er blevet så voldsomt, at det kan føre til noget værre, altså at Libanon og Iran bliver draget ind. Ser statsministeren en fare for, at det sker?

Kl. 13:35

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:35

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ja, den bekymring har der jo faktisk været siden den allerallerførste dag, altså før der overhovedet kom en reaktion fra Israels side. Jeg tror ikke, at man må undervurdere, hvilken position Iran har i det her, og ej heller, hvilken position Hizbollah har i forhold til Hamas og de relationer, der er. Så man kan sige, at den bekymring har der jo været hele vejen igennem, og det er selvfølgelig noget, det internationale verdenssamfund er meget, meget opmærksom på.

Det er også vigtigt at sige, at Israel selvfølgelig har ret til at forsvare sig selv, men skal gøre det inden for international lov og har en forpligtelse til at passe på civile. Vi har valgt fra dansk side at give mere i humanitær bistand. Vi har støttet, at der er pauser i den væbnede konflikt, så vi kan få nødhjælpen ind og hjælpe de alt for mange mennesker, der desværre er berørt af det her. Men bekymringen, i forhold til at andre regimer eller bevægelser, med hvem vi ingen værdier deler, blander sig, har været der hele vejen igennem. Det er helt rigtigt.

Kl. 13:36

Formanden (Søren Gade):

Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak hr. Sjúrður Skaale fra Javnaðarflokkurinn.

Jeg byder nu velkommen til fru Inger Støjberg fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 13:36

Spm. nr. US 26

Inger Støjberg (DD):

Lige for lidt siden sagde statsministeren, at der er nogle øjeblikke, der ligesom definerer os, i forhold til hvad det er for et land, vi vil være, og et af de øjeblikke var jo i torsdags, hvor indgrebet omkring ytringsfriheden blev stemt igennem her i Folketinget med et meget snævert flertal. Jeg er ikke i tvivl om, at historien kommer til at dømme flertallet hårdt. Tænk, at man er i den generation, der indskrænker ytringsfriheden. Det har været sådan, at generationer før os har lagt et fundament af frihedsrettigheder, som vi har en forpligtelse til, synes jeg, både at stå fast på, men jo også i et vist omfang at udvide.

Det sker så i øvrigt også i 80-året for opgøret med samarbejdspolitikken. Det var også et definerende øjeblik for Danmark. Dengang gik det op for danskerne, at man ikke kan indgå et kompromis med ufriheden. Men det er det, man har gjort nu; man har forsøgt at indgå et kompromis med ufriheden. Man har fra regeringens side ladet sig koste rundt af ufrie kræfter i Mellemøsten og herboende muslimer, der har krævet, at vi skal leve på en anden måde. Det er skammeligt, og jeg har meget, meget svært ved at forstå, at regeringen har gjort det her.

Man kan ikke forhandle med ondskab, og man kan ikke indgå et kompromis med ufriheden. Nu ved islamisterne, at de kan koste rundt med den her regering. Vil statsministeren ikke i dag bekræfte, at årsagen til indgrebet netop er, at der har været et pres fra mullaher

i Mellemøsten og ufrige kræfter både herhjemme og andre steder i Europa?

Kl. 13:42

Kl. 13:38

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:42

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:39

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg kunne egentlig godt tænke mig, når jeg nu får muligheden for det, lige at gå et par skridt eller år tilbage. Da den daværende blasfemiparagraf blev afskaffet, var der et parti, der stemte imod, og det var Socialdemokratiet. Jeg husker debatten ret tydeligt, fordi jeg dengang – det er jeg stadig væk – var formand for Socialdemokratiet. Grunden til, at vi som det eneste parti ikke ønskede at afskaffe blasfemiparagraffen, var, at vi nok har det lidt anderledes med, hvad det er for en ytring, når man brænder andres bøger. Det vil jeg egentlig gerne uddybe lidt.

Jeg har kæmpet for grundlæggende menneskerettigheder hele mit liv, og ytringsfriheden er selvfølgelig en af de allermest fundamentale rettigheder. Ser man på historien omkring bogen, har al kamp om ytringsfrihed, hvad angår litteraturen og bogen, handlet om det stik modsatte af det, vi snakker om her. Den har handlet om at give mennesker ret til at skrive det, de gerne vil; den har handlet om at give folk lov til at trykke det, de gerne vil; og den har handlet om, at andre mennesker skulle have adgang til andres nedskrevne tanker. Den har aldrig handlet om, at man skal urinere på andres bøger; at man skal pakke bogen ind i mystiske ting; at man skal skænde den eller brænde den.

Så jeg vil sige helt grundlæggende og for egen regning: For mig er det ikke ytringsfrihed at brænde andres bøger. For mig er ytringsfrihed, at man netop kan ytre sig, at man kan tale, at man kan skrive. Og derfor tror jeg, at vi ser det her lidt forskelligt. Den historiske betoning af det her er jo også forskellig partierne imellem.

Så når det kommer til ytringsfrihed, vil jeg kæmpe for den til evig tid. Den gamle læresætning om, at dine holdninger er mig vederstyggelige, men jeg vil dø for din ret til at have dem, eller hvordan ordene nu faldt præcist, er rigtig. Men jeg har ikke selv noget ønske om at brænde andres bøger, og jeg kan faktisk heller ikke lide det, når folk gør det, hvis jeg skal være helt ærlig.

Kl. 13:41

Formanden (Søren Gade):
Fru Inger Støjberg.

Kl. 13:41

Inger Støjberg (DD):

Må jeg lige anholde, at statsministeren siger: Når lejligheden nu er der til at sige noget. Statsministeren og regeringen havde lejligheden i torsdags; man brugte den ikke, man lod sig nærmest lime fast til taburetterne her. Og det synes jeg er skammeligt. Jeg synes, at det er skammeligt, at man laver et indgreb i ytringsfriheden, og så nægter man at gå op og diskutere det. Tværtimod sad statsministeren, så jeg jo, arrogant og grinede, mens andre var på talerstolen. Der måtte blive i tysseset på både statsministeren, justitsministeren og andre ministre. Man gik end ikke op og forsvarede noget, der er så vigtigt som et indgreb i ytringsfriheden.

Så lad mig lige sige til statsministeren: Statsministeren havde muligheden i torsdags for at gå op og udbrede sine tanker. Det synes jeg havde været på sin plads. Og hvis ikke statsministeren ville, og det ville statsministeren ikke, så kunne justitsministeren have gjort det. Det gjorde han ikke. Det er skammeligt, og det var pinligt. Det er virkelig noget, der vil sætte sig, tror jeg, i forhold til danskernes respekt for den her regering – og det håber jeg også det vil.

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Rolig, rolig, rolig. Der har været en ualmindelig lang behandling af det her. Der har været lange førstebehandlinger, der har været masser af udvalgsbehandlinger. Der er masser af folk, der har stillet op til debatter. Altså, lad os nu diskutere det her på en ordentlig måde. Det er jo ikke sådan, at tredjebehandlingen er der, hvor diskussionen starter. Der har været masser af parlamentarisk behandling, der har været masser af politisk behandling. Det har vel været nærmest det gennemgående tema i den politiske offentlige debat helt tilbage fra sommer, så der har været masser af mulighed for indlæg, og der har været masser af mulighed for behandling.

Jeg synes, vi skal diskutere det her, så længe der selvfølgelig er en interesse for det. Jeg har det bare anderledes med ytringsfrihed. Helt oprigtigt: Jeg bryder mig ikke om, at man brænder andres bøger, og jeg behøver jo ikke at sige ret meget, når jeg nu siger, at en af de få gange i verdenshistorien, hvor man gjorde det, var det de forkerte bøger, der brændte.

Kl. 13:43

Formanden (Søren Gade):
Fru Inger Støjberg.

Kl. 13:43

Inger Støjberg (DD):

Jeg brænder heller ikke koraner af, og jeg kommer heller ikke til at brænde koraner af, men statsministeren må acceptere og respektere, at der også er mennesker i det her land, der ikke kan, som statsministeren siger, skrive bøger eller udgive bøger eller trykke bøger. Der er mennesker i det her land, der udtrykker sig på en anden måde – det er også ytringsfrihed. Den ytringsfrihed fratager statsministeren og regeringen nu de her mennesker. Det her er sådan set helt principielt, statsminister.

Men jeg har godt set, at man ikke mener, man skal diskutere det her mere. Det er jo rigtigt, at vi har kunnet diskutere det med regeringen tidligere, men det ændrer ikke på, at det er en skamplet på demokratiet, at man ikke vil diskutere den her sag under tredjebehandlingen.

Lad mig så bare lige sige: Det er jo ikke rigtigt, at der ikke er nogen, der er glade for det her indgreb, for jeg har faktisk set, at formanden for Grimhøjmoskeen, Oussama El-Saadi, jo har været ude at takke statsministeren for det her indgreb. Det viser jo bare, at der står 1-0 til islamisterne nu. Man har gået islamisternes ærinde i den her sag, men man har indskrænket danskernes ytringsfrihed.

Kl. 13:44

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 13:44

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre, om Danmarksdemokraterne mener, at al anden regulering af ytringsfriheden, for det er der jo – injurielovgivning og en række andre lovgivninger, der regulerer, hvad man kan, og hvad man ikke kan, hvad angår ytringer – skal afskaffes. (*Inger Støjberg* (DD): Jeg går ud fra, at når statsministeren stiller spørgsmål til mig nu, må jeg også svare). (*Formanden*: Det er jo sådan, at det her afslutter spørgsmålet, så den debat ...). (*Inger Støjberg* (DD): Men ellers kan jeg sige, at det er ting, vi har besluttet med hinanden, for det er den måde, vi lever på her, hvorimod det her

indgreb er besluttet af mullaher i Mellemøsten og af ufrie kræfter i Danmark og resten af Europa).

Kl. 13:45

Formanden (Søren Gade):

Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Inger Støjberg fra Danmarksdemokraterne.

Jeg byder velkommen til hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 13:45

Spm. nr. US 27

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Vi forhandler jo faktisk i disse dage og timer skat her i Folketinget med regeringen, og det er sådan set også mit fokus her i dag i spørgetimen, i særdeleshed regeringens bebudede nye millionærskat, toptoppskatten tror jeg at man selv kalder det. Det undrer mig noget, at de seneste måneders debat og kritik af den nye millionærskat ikke har gjort et større indtryk. Jeg tror egentlig, at det, der generer mig mest ved det her forslag, er, at det ikke forekommer særlig gennemtænkt. Det forekommer usagligt.

En ting er at have en uenighed om, hvorvidt høje indkomster skal beskattes mere, men det her er jo ikke bare en skat for folk, der tjener mange penge; det er en særskat på danskfødte lønmodtagere. Det er en særskat på lønmodtagere. Det er nogle af de største talenter i dansk erhvervsliv – chefer og direktører – med et dansk pas. For hvis en dansk virksomhed vil ansætte to direktører – den ene er fra Tyskland, den anden er fra Danmark – og begge to er over toptoppskattegrænsen, så skal tyskeren betale 33 pct. i skat på forskerskatteordningen, og nu skal danskeren så betale mere end 60 pct. i skat.

Den her gruppe menneske agerer jo på det internationale marked. Virksomhederne kan hente fra udlandet. De kan rekruttere i Danmark. De mennesker, der har høje stillinger i erhvervslivet, kan også bare smutte til udlandet, hvis det er det, de vil. Hvis nu en dansk virksomhed vil give det samme i løn efter skat til en dansk direktør som til en udlænding, koster det dobbelt så meget, og derfor er den mest sandsynlige konsekvens af den her nye millionærskat ifølge bl.a. Lars Sandahl Sørensen, at enten må man droppe de danske talenter og så bare hive udenlandske ind, og det synes jeg ville være ærgerligt, eller også må man jo på grund af regeringens nye millionærskat hæve bruttolønnen, altså lønnen før skat, til danskerne for at fastholde dem. Så kan en konsekvens af regeringens politik bare være, at millionærlønningerne bliver endnu højere. Vil statsministeren i så fald så love, at Socialdemokratiet ikke kommer til at udskamme de her virksomheder for at hæve lønningerne?

Kl. 13:47

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:47

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg ville nok ikke selv have problemer med, at vi så tilsvarende gjorde noget ved forskerskatteordningen. Det er jo den anden vej at gå. Det er ikke regeringens position. Men jeg ville ikke selv ligge søvnløs over at lave nogle indgreb der. Jeg er utrolig glad for den her toptoppskat. Det må jeg bare sige. Og det er selvfølgelig, fordi vi er politisk uenige.

Jeg betaler selv min skat med glæde og ved jo, at det er det, der er forudsætningen for at have et ordentligt velfærdssamfund. Når man kigger på vores samlede skattepolitik, er den jo netop udtryk for, synes jeg, en rigtig, rigtig god balance med fokus på folk, der er i beskæftigelse. Nogle kommer til at bidrage mere; nogle kommer

til at bidrage mindre. Så jeg synes, at det er en rigtig, rigtig god idé. Jeg håber selvfølgelig også på, at den er en del af den endelige skatteaftale, som forhandles færdig netop nu med en del af Folketingets partier.

Det er jo en gammel diskussion, at vi beder nogle om at bidrage mere, og vi har jo et progressivt skattesystem i dag. Gør det så, at konkurrencevilkårene bliver sværere? Det er ikke et nyt argument. Det er heller ikke en ny påstand. Indtil nu er tingene jo gået meget godt, hvad det angår, i Danmark. Så jeg har rimelig meget ro i maven. Som jeg sagde indledningsvis, er der jo så også den vej at gå at forringe de forhold, der er omkring forskerskatteordningen, men det tror jeg ikke er det, Liberal Alliance ønsker.

Kl. 13:48

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 13:48

Alex Vanopslagh (LA):

Nej, det er ikke et brændende ønske, men det er sjovt, at statsministeren nævner det, for det er faktisk noget af det, vi har foreslået i de her forhandlinger. I stedet for at indføre den her toptoppskat og så bringe forskellen mellem udenlandsk personale og dansk personale endnu mere i ubalance, apropos balancer, hvad så med, at man måske havde en smule progression inden for forskerskatten, og så behøver man ikke at indføre toptoppskatten? Det er dejligt at høre, at det har statsministerens opbakning. Vi må se, om det så også har regeringens opbakning.

Men vi er egentlig med på at se på, hvordan vi kan tilfredsstille regeringens behov for at give et gok i nødden til de rige svin, men til gengæld lade være med at indføre den her usaglige toptoppskat. Det er jo ikke sådan i dag, at dem, der betaler toptoppskat, ikke bidrager til det danske samfund, for det gør de i allerhøjeste grad. Det er dem, der bidrager allermest målt i skattekroner. Det, der er uheldigt ved regeringens politik og forslag, er, at det laver den der skævvridning. Det betyder også, at halvdelen af dem, der i dag har en indkomst på over 2,5 mio. kr., bare kan hive udbytte ud, for de er selvstændige, for der er endda en lavere beskatning. Så regeringens politik vil medføre, at det bedre kan betale sig skattemæssigt at få kapitalafkast end at få løn. Det kan da ikke være Socialdemokratiets politik at skabe den slags ubalancer i skattesystemet.

Kl. 13:50

Formanden (Søren Gade):

Inden jeg giver ordet til statsministeren, synes jeg, vi skal holde landbrug og grise ude af debatten.

Nu får statsministeren ordet. Værsgo.

Kl. 13:50

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Man må endelig ikke misforstå mig derhen, at jeg er tilhænger af det forslag, Liberal Alliance har. Jeg siger, at man jo kan indføre en toptoppskat, og så kan man jo altid se på, om der er yderligere tiltag, der skaber et mere retfærdigt skattesystem. Spørgsmålet bunder jo i en grundlæggende forskellig tilgang til det at betale skat og værdien af det, og hvor man synes trykket skal lægges. Det handler ikke kun om balance i forhold til internationale arbejdstagere og direktører og andre, det handler også om balancen i det skatteudspil, vi er kommet med. Og det synes jeg er balanceret, bl.a. fordi der nu kommer en toptoppskat. Det håber jeg bliver resultatet af forhandlingerne; det er i hvert fald det, der er regeringens udgangspunkt.

Så glæder jeg mig jo over, at helt almindelige mennesker, f.eks. en enlig forsørger, forhåbentlig kommer til at kunne se, at en ændring på beskæftigelsesfradraget kombineret med det lønloft, som vi fik på plads for ganske kort tid siden, betyder, at en enlig mor, som

er social- og sundhedsassistent, kommer til at have væsentlig flere penge mellem hænderne. Det glæder jeg mig over.

Kl. 13:51

Formanden (Søren Gade):

Hr. Alex Vanopslagh med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:51

Alex Vanopslagh (LA):

Det synes jeg også er glædeligt, nemlig at folk, der går på arbejde, kan betale mindre i skat. Jeg synes også, det er helt på sin plads. Vi har et økonomisk råderum på lige knap 70 mia. kr., og der er historisk mange penge i statskassen, så der mangler ikke nogen penge. Det er så en anden ting, hvor jeg undrer mig lidt over, hvorfor i alverden man så skal indføre den her nye millionærskat. Jeg kan så forstå, at det er for at tilfredsstille nogle balancer og noget med Ginikoefficienter og frem og tilbage, og på det ene tidspunkt er det okay, hvis det sker med nogle ændringer i forskerskatteordningen, men bagefter var det så åbenbart ikke et forslag. Men lad det ligge.

Der mangler ingen penge i statskassen. Det er ikke sådan, at de her penge bliver indkrævet for at finansiere et eller andet eller for at løse et problem, det er alene for at tilfredsstille et politisk ønske om, at hvis man sænker skatten for nogle hårdtarbejdende danskere, sygeplejersker, og hvad ved jeg, skal man samtidig gå ud og sige: Bare rolig, de største talenter, dem, der har de højeste indkomster, får også lige et gok i nødden. Mener statsministeren ikke, at det grundlæggende er udtryk for en manglende saglighed, at det er nødvendigt, når skatten ikke tjener andre formål end at tilfredsstille den der indre svinehund?

Kl. 13:52

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:52

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er heller ikke rigtigt. Den er med til at finansiere en samlet skattereform. Men vores udgangspunkt er jo ret væsensforskelligt, for for mig er det ikke et gok i nødden, at man skal betale skat. Jeg har det helt anderledes, jeg har det helt anderledes med det der.

Jeg glæder mig over, at også dem i Danmark, der har lave indtægter, kan få en ordentlig kræftbehandling. Jeg glæder mig over, at man i Danmark har adgang til universitetet, også selv om man er vokset op et sted, hvor der ikke er nogen penge til at investere i uddannelse. Alt det, vi har bygget op her i modsætning til andre mere liberale samfund, baserer sig jo på, at vi har en skattefinansieret velfærdsmodel, i øvrigt med en progressiv beskatning. Jeg tror egentlig, at de fleste danskere har det sådan, at man gerne vil betale sin skat, hvis der er et ordentligt velfærdssamfund. Skattegrundlaget er, som det er, og nu er opgaven så selvfølgelig også at sikre, at den velfærd, som vi er fælles om at finansiere, bliver bedre.

Kl. 13:53

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til hr. Alex Vanopslagh fra Liberal Alliance.

Jeg byder nu velkommen til hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:53

Spm. nr. US 28

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Jeg vil ikke stille spørgsmål om skat, men når statsministeren siger, at hun betaler sin skat med glæde, kan jeg sige, at jeg

gør det med penge. Men det var jo en god diskussion, vi fik rejst der lige før.

Jeg vil nemlig gerne tale om noget af det, jeg tror de allerfleste danskere synes er rigtig vigtigt, og det er, at man føler sig tryk, når man har brug for hjælp i vores sundhedsvæsen helt generelt. Om det er forældre, der har syge børn, om det er ægtefællen, der har det dårligt, om det er ens forældre, så tror jeg det afgørende er, at man er meget tryk, når man har brug for hjælp. Der er det jo godt, at familiens egen læge kender sygdomshistorikken, ved, om der er brug for hurtig hjælp, kender det enkelte menneske og kan vurdere, om det er nu, der skal ske noget, eller om vi har et par dage, eller hvordan det ser ud. Jeg tror, at tryghed betyder uendelig meget for mennesker, når det handler om deres sundhed.

Trygheden skal man ikke udfordre, når man har brug for lægehjælp, og derfor blev jeg meget negativt overrasket over, at et flertal i Danske Regioner nu har besluttet sig for, at de vil have sådan et ekstra led ind mellem de praktiserende læger og deres patienter, sådan en eller anden ansigtsløs læge i en telefoncentral, der sådan skal skubbes ind mellem den praktiserende læge og borgerne. Jeg skal ikke kunne sige, om det ser godt ud på et stykke papir – om der er sådan nogle kasser, der passer rigtig godt sammen – men jeg tror, det bliver en kæmpe udfordring i virkelighedens verden. Det undrer mig ikke, at Danske Regioner kommer med det her, for der har været et flertal i mange år, der har haft det meget svært med praktiserende læger. Jeg kunne bare godt tænke mig at høre, hvad statsministeren synes om forslaget, og om hun allerede nu i dag kan afvise de her tanker fra Danske Regioners side, så danskerne ikke bliver utrygge, med hensyn til om de stadig væk har en privatpraktiserende læge at gå til.

Kl. 13:55

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:55

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Helt grundlæggende har jeg det sådan, at den praktiserende læge er en rigtig, rigtig vigtig del af det sundhedsvæsen, vi har i Danmark. Det er i øvrigt noget, mange andre misunder os at vi har. Det er det ene.

Med hensyn til det andet er jeg meget enig i alt det, der er sagt om tryghed, og som i mine øjne også handler om nærhed. Så lige så vigtigt, det er, at vi har specialiseret behandling på nogle områder – ikke mindst på dele af kræftområdet og på hjerteområdet – lige så vigtigt er det jo, at det nære sundhedsvæsen, når man er kroniker eller blevet ældre eller er en familie, der har små børn, eller hvad det nu er, gerne skal være endnu mere nært. Det forslag, der tales om her, er jo ikke stillet fra regeringens side; det er stillet af regionerne. Så det er nok med regionerne, man skal have debatten. Og det er altså ikke sådan, at regeringen automatisk overtager synspunkter fra andre. Så vores udgangspunkt er, at det er vigtigt, at der er, som der bliver sagt her, en læge, som man har adgang til.

Så har vi i øvrigt også en Sundhedsstrukturkommission, der sidder og arbejder, så jeg vil nødig konkludere på alle mulige diskussioner, inden vi påbegynder den diskussion rigtigt. Men det er også vigtigt for mig at understrege, at det altså ikke er regeringens forslag, vi taler om her; det er regionernes forslag.

Kl. 13:57

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 13:57

Søren Pape Poulsen (KF):

Det er jeg helt med på, og det var også derfor, jeg ikke med ét ord sagde, at det var regeringen, der nu vil det her. Jeg bliver bare bekymret, når regionerne kommer sådan et forslag, for det er klart, at regionerne selvfølgelig ser det her ud fra deres verden, og hvordan de kunne tænke sig at have det. Mit eget parti stemte imod i Danske Regioners bestyrelse, fordi vi synes, det er utrolig vigtigt, at man har den her nærhed til sin egen privatpraktiserende læge.

Grunden til, jeg bringer det op her i dag, er faktisk ikke, at jeg vil være efter regeringen. Det er bare, fordi der kunne sidde rigtig mange danskere og have hørt om det her, som sidder og tænker på og gør sig nogle forestillinger om, hvorvidt det betyder, at de om lidt ikke har deres egen praktiserende læge, men skal ringe til et nummer, hvor de kan tale med en læge, de ikke kender, og som ikke kender deres sygdomshistorik. Det er derfor, jeg spørger, og det er også derfor, jeg spørger om reaktionen. Det er ikke af disrespect, fordi der endnu ikke er kommet noget fra Sundhedsstrukturkommissionen. Jeg synes bare, det er meget vigtigt at have den helt principielle holdning også fra regeringens side. Det er derfor, jeg spørger, om man har tanker i den retning, eller om man synes, at det nære og den privatpraktiserende læge har så stor en værdi, at man ikke kommer til at fjerne det.

Kl. 13:58

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 13:58

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det, der først og fremmest optager os på sundhedsområdet, er at få skabt mere nærhed i hverdagssundhedsbilledet, hvis man kan tillade sig at kalde det det, og så er det at få løst nogle af de problemer, som det ikke er lykkedes nogen at løse – og jeg påstår ikke, at det er nemt – nemlig at vi endnu ikke har fået sammenhæng mellem, hvad der præcis sker ved den praktiserende læge, hvad der sker på sygehuset, og hvad der sker i kommunen, og det kan være rehabilitering eller genoptræning og andre ting, til at fungere i Danmark. Der er gjort alle mulige øvrigt også gode forsøg på det, men vi har aldrig fået skabt den rigtige sammenhæng. Det er det, vi er optaget af.

Så er vi i øvrigt også optaget af ulighed i sundhed. Og jeg må bare som nordjyde sige, at jeg jo kan se, at der er nogle forskelle imellem, om man bor på dele af Sjælland eller man bor inde midt i København, og der er i øvrigt også forskel på, hvor man bor i København, og der er forskel på, om man bor i et område, som er længere væk fra de større byer, eller om man netop bor i de større byer. Den ulighed, den geografiske ulighed, er vi meget optaget af.

Jeg synes ikke, det rigtige vil være i den her sundhedsdebat at tage alle idéer og bare skyde dem ned. Jeg vil bare gentage, at det her ikke er regeringens hverken forslag eller udgangspunkt; det er Danske Regioners.

Kl. 13:59

Formanden (Søren Gade):

Hr. Søren Pape Poulsen med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:59

Søren Pape Poulsen (KF):

Det er jeg rigtig glad for. Så har vi haft en spørgetime her, hvor jeg i hvert fald kan gå tilbage og føle, at jeg har fået det tætteste, jeg nok kommer på et tilsagn i sådan en debat her, når det gælder de privatpraktiserende læger, og det, at man har sin egen læge, altså en, der kender ens historik. Jeg ønsker jo ikke, at man ikke kan komme med nye forslag, for den der sundhedsmæssige bermudatrekant, som

statsministeren nævnte, er jo noget, som har været arbejdet med i flere år, og som er en kæmpeudfordring for hele vores sundhedsvæsen.

Jeg er enig i, at man ikke skal skyde alt ned, men nogle gange skal man jo skyde noget ned ret hurtigt, så det ikke udvikler sig videre, og så nogen ikke bruger en hel masse tid på noget, som ikke skal være der. Jeg kunne så her til sidst spørge, om statsministeren synes, at regionerne i deres tid har været særlig dygtige til at løfte opgaven og udvikle det nære sundhedsvæsen. Nu har de indtil videre i hvert fald haft 17 år til det.

Kl. 14:00

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 14:00

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg har ikke noget behov for at skælde ud på regionerne. Alle os, der arbejder med sundhedspolitik, hvad enten det er lokalt, professionelt, i regionerne eller her i Folketinget, har jo forsøgt at gøre det så godt, som vi kan, men vi er også mange kokke omkring det, og derfor kan man i forhold til det der med det nære sundhedsvæsen i hvert fald ikke ende der, hvor man siger: Det er regionerne, der ikke har løftet deres opgave. For rigtig meget af det her har selvfølgelig at gøre med ældreområdet. Som jeg sagde før, ligger rehabiliteringen og genoptræningen jo ude i kommunerne. Det gør meget af det forebyggende arbejde i øvrigt også. Så har vi den nationale lovgivning og det, vi sidder og gør her. Den bedste vej igennem det her er ikke, at vi er så optaget af, hvad der er sket forud.

Det handler måske mere om at finde ud af, hvordan vi faktisk får de forskellige instanser til at arbejde sammen, sådan at man ikke som patient eller som pårørende oplever – og det er jo reelt for mange – at man skal løbe spidsrod mange forskellige steder, og at vi har svært ved at arbejde sådan holistisk sammen omkring den enkelte patient. Det er den opgave, vi skal prøve at løse, og der forventer jeg da egentlig et ret godt samarbejde, også med jer i Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:01

Formanden (Søren Gade):

Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til hr. Søren Pape Poulsen fra Det Konservative Folkeparti.

Jeg byder nu velkommen til hr. Pelle Dragsted fra Enhedslisten.

Kl. 14:01

Spm. nr. US 29**Pelle Dragsted (EL):**

Tak for det. Først vil jeg sige tillykke til statsministeren med 1-årsfødselsdagen for regeringen i den her uge. Jeg kan også se, at glim-merjakken er kommet på, og det er måske i den anledning. Men jeg må også være ærlig og sige, at jeg jo selvfølgelig håber, at det bliver den sidste fødselsdag, som den her regering skal fejre. For efter det første år synes jeg at det er blevet ret klart, at det her ikke er den regering, som sådan den jævne dansker har brug for, og som værner om almindelige menneskers interesser, altså lønmodtageres, pensionisters, små selvstændiges og andres.

Tværtimod er det en regering, som er optaget af at varetage snævre interesser, som når man lader ejendomsspekulanter slippe for at betale skat af deres gevinster, som når man bruger milliarder på skattelettelser til mennesker med millionindtægter, og som når man vil lade arvinger til virksomhedsejerne slippe billigere i arveskat end alle andre danskere, og som samtidig lige nu jo lader rigtig mange mennesker i stikken, som er ramt hårdt af inflationen – førtidspensionister, det store flertal af danske folkepensionister, som ikke modtager ældrecheck, og folk, der er ramt af sygdom og arbejdsløshed.

Men det værste er måske, og det er det, mit spørgsmål i dag skal handle om, at det er en regering, som slet ikke tager den krise, der er i vores velfærd og vores sundhedsvæsen, alvorligt nok. Regeringen snakker om de her investeringer i velfærden, og det har vi også hørt i dag, men virkeligheden derude er jo, at lige nu, mens vi taler her, fyrer man sygeplejersker, fyrer man sosu'er, og fyrer man jordemødre. Lad os f.eks. tage Region Nordjylland, hvor statsministeren er valgt. Der skal der nedlægges – og hold nu fast – 230 stillinger, heraf 113 sygeplejerske- og sosu-stillinger. Ansvar for de nedskæringer ligger jo kun ét sted, og det er hos regeringen, så mit spørgsmål er ganske enkelt: Vil regeringen lukke det hul, den har efterladt i regionernes og kommunernes økonomi, så vi kan undgå de her brutale nedskæringer, herunder i Region Nordjylland?

Kl. 14:03

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 14:03

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Først synes jeg, det er vigtigt at sige, at vi har lavet aftaler, hvor vi tilfører velfærden flere penge. Det er helt rigtigt, at der er nogle konkrete problemer, bl.a. i Nordjylland, som jo både relaterer sig til nogle stigende udgifter i dele af sundhedsvæsenet, men som også relaterer sig til, at vi har været igennem en periode med inflation, som vi som regering har været meget optaget af at få banket ned af hensyn til danskernes købekraft. Det har været fuldstændig og aldeles afgørende, for prisen for inflationen betales netop af mennesker med lave indtægter, og derfor er jeg – og det vil jeg ikke lægge skjul på – utrolig stolt over, at vi nu ligger så godt, hvad angår inflationen. Det gør, at der er grænser for, hvad vi kan i den offentlige økonomi i de her år.

Men grundanalysen af den her regering er jo ganske enkelt forkert. Hvis jeg bare må give to eksempler på det. Vi giver nu et større løft til erhvervsuddannelserne, end vi gjorde sammen med Enhedslisten. Den her regering giver et større løft til landets erhvervsuddannelser, end Socialdemokratiet har gjort sammen med Enhedslisten. Den lader vi lige stå et øjeblik, for alle, der beskæftiger sig med erhvervsuddannelserne, ved jo, at det både er afgørende i forhold til vores velfærdssamfunds fremtid og den grønne omstilling, men også fordi nogle af de unge, der går der, faktisk er nogle af de unge, der har det allersværest.

Vi har lige fået lavet en aftale om et lønløft. Det har vi aldrig lavet sammen med Enhedslisten. Det er ikke Enhedslisten, der har sørget for, at social- og sundhedshjælpere nu får mere i løn. Det er ikke Enhedslisten, der har været med til at lave den her aftale. Det er den her regering. Så selv om jeg er rigtig glad for det samarbejde, vi har haft med Enhedslisten, hvor jeg synes, vi fik nogle rigtig, rigtig gode ting på plads, så må jeg også bare sige, at den regering, der sidder nu, evner at drive Danmark fremad og træffe nogle rigtig, rigtig gode beslutninger. Som socialdemokrat, som har beskæftiget sig med erhvervsuddannelserne, så længe jeg kan huske, og alle de problemer, der har været der, så er jeg så stolt over, at der nu er et politisk flertal, der faktisk prioriterer erhvervsuddannelserne.

Kl. 14:05

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:05

Pelle Dragsted (EL):

Statsministeren ved jo udmærket godt, at det ikke er Enhedslisten, der har stået i vejen for det og bestemt heller ikke et lønløft. Det var statsministeren selv, der i årevis afviste, at det kunne komme på tale, fordi statsministeren mente, at det var i strid med den danske model.

Det er rigtigt, at vi skal passe på inflationen, men det kan man gøre på mange andre måder end ved at lade det offentlige holde for. Så alle de her flotte ord og planer hjælper bare ikke de patienter og de medarbejdere, som lige nu rammes.

Forleden var jeg i Nordjylland for at mødes med nogle af de sygeplejersker, der arbejder på de sygehuse, der er ramt af nedskæringer, og de fortalte, hvad det her betyder ude i virkeligheden, om, hvordan f.eks. dialysepatienter og kræftpatienter og andre kronikere nu selv skal tage et tæppe med, fordi man har sparet tæppet væk. De skal også selv tage en madpakke med, også socialt udsatte borgere, fordi man har sparet det lille måltid væk. De fortalte, hvordan man fyrer sygeplejersker, der skulle hjælpe de mest sårbare patienter, med det resultat, at genindlæggelserne bare stiger, og sådan kunne jeg blive ved og ved.

Så jeg vil give statsministeren en chance mere til at svare på spørgsmålet, ikke om planer i fremtiden, men om man her og nu vil komme med økonomisk hjælp til regionerne, så de kan stoppe fyringerne af sygeplejersker og sosu'er.

Kl. 14:06

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 14:07

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Der er lavet aftaler med regionerne, og det er nogle svære år i vores velfærdssamfund, og man kan jo altid sige, at man kunne føre den økonomiske politik på en anden måde. Det er det jo rigtigt at man kan, men jeg synes bare, det er svært i dag at argumentere for, at det, vi har gjort, ikke har været succesfuldt. For ikke ret lang tid siden havde vi en inflation på 10 pct., den højeste i 40 år eller deromkring. Nu har vi en inflation, der ligger lige omkring 0, og den er steget en lillebitte smule, men den er jo lav i forhold til mange andre lande. Det har en kæmpe betydning for alle i Danmark, men det har især en stor betydning for dem med lave indtægter. Så det at få inflationen under kontrol og få den banket ned har været en af vores allerallervigtigste opgaver. Og det er nogle svære år i velfærdssamfundet, også fordi der er nogle udgifter, der bare stiger og stiger, bl.a. på det specialiserede område og på medicinområdet. Så der ligger nogle vigtige opgaver foran os.

Må jeg så ikke bare sige, at en af grundene til, at vi nu kan prioritere erhvervsuddannelserne på et højere niveau end før, er, at vi har lavet en universitetsreform, og den stemmer Enhedslisten imod. Så man holder altså fast i, at man hellere vil bruge pengene på nogle uddannelser for de få end at bruge de penge på nogle af de unge, der har allermost behov for en uddannelse. Den prioritering forstår jeg faktisk ikke, og det er mig især i mit socialdemokratiske hjerte helt ubegribeligt, at venstrefløjen lægger sig der, hvor venstrefløjen lægger sig.

Kl. 14:08

Formanden (Søren Gade):
Hr. Pelle Dragsted for et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:08

Pelle Dragsted (EL):

Man kunne jo have valgt at finansiere erhvervsskolerne, f.eks. ved at lade være at give ejendomsspekulanter en rabat på deres skat af gevinsterne. Det er bare som et eksempel, og det ville måske have varmet andre socialdemokratiske hjerter. Jeg tror, vi må konstatere, at der ikke er nogen hjælp på vej fra denne regering, der kan stoppe de fyringer og nedskæringer, der er på sygehuse over hele landet, og det synes jeg er forkert, og jeg synes, det er uansvarligt. Vi har i dag lige fået at vide i Økonomisk Redegørelse, at der et overskud på statens finanser på 75 mia. kr. i år.

Inflationen er en dårlig undskyldning. Vi har fået et svar fra Finansministeriet, som viser, at det, selv hvis man lukkede det hul, så ville have – og jeg citerer – tæt på ingen betydning for inflationen. Og man kunne, hvis man mente, at det havde det, have indskrænket det et andet sted, f.eks. ved at lade være at sænke boligskatten med 10 mia. kr. i 2024. Det kan man i Økonomisk Redegørelse også læse har inflationære virkninger. Så jeg synes, det er, som om regeringen ikke forstår alvoren i den situation, der er i vores sundhedsvæsen, og jeg tror måske, at den her virkelighedsfjernhed er noget af årsagen til, at regeringen kan fejre sin fødselsdag i en situation, hvor vælgerne i hobetal vender den ryggen. Men alligevel tillykke med fødselsdagen.

Kl. 14:09

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 14:09

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det. Det er simpelt hen ikke rigtigt at påstå, at vi ikke tager det her alvorligt, og det er heller ikke rigtigt, at der ikke er flere penge på vej til vores sundhedsvæsen. For vi har lige lagt en 2030-plan frem, hvor der er det største løft af velfærden i ca. 15 år, og hvor der alene til sundhedsvæsenet breddet er 5 mia. kr. og 3 mia. kr., ja, faktisk lidt mere, til det løft af psykiatrien, som nogle af os har taget ansvaret for. Og jeg synes, at der – og det er sagt i al venskabelighed og i en kollegialt god tone – bliver talt udenom. For man kan jo altid stille sig op og sige, at man kunne finansiere det på alle mulige andre måder. Faktum er bare, at vi nu laver et løft af erhvervsskolerne, og at vi prioriterer nogle af de unge, der har allermest behov for at blive prioriteret, og det gør vi bl.a., fordi vi har turdet lave en universitetsreform, hvor Enhedslisten ikke alene ikke er med, men man også stemmer imod.

Kl. 14:10

Formanden (Søren Gade):

Det afslutter spørgsmålet, og vi siger tak til hr. Pelle Dragsted fra Enhedslisten.

Jeg byder nu velkommen til hr. Martin Lidegaard fra Radikale Venstre.

Kl. 14:10

Spm. nr. US 30

Martin Lidegaard (RV):

Mange tak. Mens vi mødes her i spørgetimen, er man jo gået i overtid nede i Dubai på COP28, hvor det desværre ser ud til, at vi – igen – ikke får det resultat, som jeg egentlig tror vi er fælles om at vi gerne ville have. Og det understreger endnu en gang, hvor utrolig vigtigt det er, hvad der foregår mellem de internationale klimatopmøder i de enkelte lande og for vores vedkommende i EU. Og noget af det lidt triste, der er kommet nede fra COP'en den her gang, er jo, at det panel af uafhængige ngo'er og forskere, som kigger på de enkelte landes indsatser, har placeret Danmark relativt højt, men samtidig gjort opmærksom på, at siden oktober 2022 er der ikke taget nogen grønne initiativer i Danmark.

Da jeg så det, tænkte jeg: Lad mig lige gå ned og kigge. Og jeg har faktisk ikke kunnet finde – i det år, regeringen har været ved magten – et eksempel på ét nyt grønt initiativ, som ikke var besluttet eller aftalt under forrige regeringer. Og så tænkte jeg bare, jeg vil spørge statsministeren, om hun kan nævne et eksempel på et nyt initiativ, som den her regering har taget, i den grønne omstilling, og som ikke var aftalt eller besluttet, inden regeringen trådte til.

Når jeg går op i det, er det ikke kun på grund af klimaet. Det går jeg meget op i, men jeg går også op i det på grund af dansk erhvervs-

liv, som efterlyser flere grønne initiativer og står klar til at investere og være der, hvis de fik den politiske rammeregulering til det. Og så er der hele sikkerhedspolitikken, hvor jeg synes, statsministeren har taget et stærkt lederskab i forhold til støtten til Ukraine. Men jeg må sige, at når det handler om den anden del af det nationale kompromis – nemlig at stoppe den indirekte støtte til Putin gennem vores fortsatte import af gas – synes jeg slet, slet ikke, at hverken Danmark eller EU er der, hvor vi burde være. Derfor er spørgsmålet altså, om statsministeren kan nævne et eksempel på et nyt grønt initiativ, som ikke var aftalt, før den her regering trådte til.

Kl. 14:12

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Kl. 14:12

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ja, det kan jeg godt. Og først vil jeg sige, at jeg deler ordene omkring COP'en, hvor det ser ud til, at det er rigtig svært at få den endelige aftale på plads på grund af det med udfasning af fossile brændstoffer, hvilket vi ønsker fra dansk side, og som møder modstand andre steder i verden, desværre. Til gengæld er det jo rigtig positivt, at vi startede COP'en med at få lavet aftaler på klimafinansiering og på loss and damage. Så der er nogle skridt fremad dernede, men ikke med det resultat, vi havde håbet på fra dansk side.

Så noterede jeg mig, at der bliver sagt i spørgsmålet, at Danmark bliver placeret relativt højt på listen. Er vi ikke enige om, at vi sådan set indtager førstepladsen? Eller det vil sige, at de internationale eksperter har valgt at lade de første tre pladser stå tomme for ligesom at markere, at ingen gør nok. Men det land, der så ligger øverst, er jo Danmark. Det kunne vi jo også godt tillade os lige her op mod jul faktisk at være lidt stolte over. Tænk, at når man sidder der og evaluerer alle verdens lande – bum! – hvem finder man så på at placere allerhøjest? Det er så os. Vi kunne også ranke ryggen og tænke: Det er da meget godt gået af det her lille land.

Så bliver der spurgt til konkrete nye initiativer. Det, vi har foreslået fra regeringens side, er jo at hæve dieselaflgiften, og det er jo ikke noget, vi gør med meget, meget stor glæde. Det gør vi alene af hensyn til klimaet, så det er et konkret eksempel.

Kl. 14:14

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:14

Martin Lidegaard (RV):

Hvad angår Danmarks placering, gælder det gamle ordsprog, at i de blindes rige er den enøjede konge. Jeg er også stolt over, at vi historisk har gjort så meget for at løfte Danmark, men når kritikken samtidig er, at det i øjeblikket står fuldstændig stille, så bider det på mig. Og det bider jo, fordi det ikke er nogen selvfølge at ligge der. Vi står på den ene regering efter den andens indsatser. Og ja, vi har bemærket, at regeringen vil hæve dieselaflgiften efter et ganske betydeligt pres. Men regeringen er jo ikke indstillet på at nå 2025-målet, sådan som det fremgår af lovgivningen at man skal. Vi er end ikke i nærheden af at nå vores egne klimamål, og derfor må jeg sige, at det, at vi nu nærmer os – vi er slet ikke oppe på den dieselaflgift, der er i Tyskland og Sverige – er et plaster på såret. Er det det eneste eksempel, som statsministeren kan komme med?

Kl. 14:15

Formanden (Søren Gade):
Statsministeren.

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg kan godt lide, at der bliver bedt om, at jeg kommer med et eksempel. Og når jeg så kommer med et eksempel, er næste spørgsmål: Kunne man ikke komme med nogle andre eksempler? Altså, vi har jo for nogle måneder tilbage lavet en ret stor aftale omkring havvindmøller, så jo, jeg kan også komme med andre eksempler. Selvfølgelig skal vi leve op til vores 2025-mål. Det har vi også tænkt os at gøre. Jeg kan forstå, at forhandlingerne om 2025-målet er svære, men selvfølgelig skal Danmark leve op til sine 2025-mål. Det er jo med mig som statsminister, at vi har fastsat de mål og i øvrigt lavet den første bindende klimalov vel noget sted i verden. Så vi skal ikke alene leve op til vores 2025-mål, for vi skal også leve op til vores 2030-mål og nu vores 2045-mål og vores 2050-mål. Det er helt afgørende for at holde noget tempo i indsatsen herhjemme, men også for at skubbe på for, at resten af verden tager de nødvendige skridt.

Går det hurtigt nok? Det gør det ikke. Vi skal nok, set med mine øjne, leve op til det, vi skal, men jeg vil også gerne have mere, og jeg vil gerne have hurtigere fremdrift. Og som hr. Martin Lidegaard godt ved, er der i de her år nogle ret store benspænd for vores udvikling, hvad angår vedvarende energi. Det sidder regeringen og kigger på netop nu, altså hvordan vi kommer af med de benspænd. Det er jo ikke ret lang tid siden, at det *var* en flagermus, der spændte ben for, at der kan blive opsat vindmøller, som vi har behov for. Og der er vi bare et sted nu, både klimamæssigt og sikkerhedsmæssigt, hvor vi skal til at træffe nogle andre beslutninger.

Kl. 14:16

Formanden (Søren Gade):

Hr. Martin Lidegaard med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:16

Martin Lidegaard (RV):

Det andet eksempel er så havvindmøller. De 9 GW, der er udbudt, var jo netop noget, vi aftalte under en tidligere regering, hvorimod det, som den nuværende regering har gjort, jo er, at man, da åben dør-ordningen for havvindmøller blev lukket, undlod at følge op på de anbefalinger, der var fra flere embedsmænd, om så at lave en ny åben dør-ordning for havvindmøller. Og vi afventer stadig væk en aftale om VE på land. Den kommer senere, og det gør den meget snart, har jeg hørt. Men det er en aftale, der ligesom lægger op til en ny aftale i foråret, og det er *igen* en udskydelse. Så har man lavet en flyafgift, men der vil man ikke bruge provenuet til at lave bæredygtige flyafgifter, så der er CO₂-aftrykket meget, meget beskedent i negativ retning.

Samlet set – og det er ikke for at genere regeringen – står det stille. I forhold til 2025-målet vil man indføre nye biobrændstoffer i år 2025, specifikt, for at nå målet, og så afskaffer man dem igen i 2026, og så har man opretholdt målet. Det er for mig at se ikke en ambitiøs klimapolitik, og jeg håber virkelig, at vi i fællesskab kan løfte barren her, så vi også næste år kan møde op på COP'en og indtage det, der så ikke er førstepladsen, men dog den enøjede konges placering i de blindes rige.

Kl. 14:17

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 14:17

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men der behøver jo ikke at være en modsætning mellem at drive udviklingen fremad og gøre endnu mere og så tillade sig et øjeblik at være stolt over, at vi er dem, der ligger først. Det er da godt

gået af Danmark, og det er skiftende regeringers og folketingsflertals fortjeneste.

Jeg er glad for, at spørgeren gjorde listen endnu længere, og vil da bare helt stille og roligt sige, at det jo ikke er en regering med radikal deltagelse, der har indført en flyafgift. Det er jo den her regering. Så kan man jo altid ville tingene på en anden måde. Jeg er rigtig glad for, at noget af det provenu, der kommer ind via den her afgift, går til de pensionister, der kun har en ældrecheck, men det er jo nok, fordi jeg er socialdemokrat, at jeg ønsker en socialt balanceret grøn udvikling. Jeg går utrolig meget op i klimaforandringerne, men jeg går godt nok også op i, at vi har et Danmark, der hænger sammen. Derfor kan jeg godt lide, når vi laver en flyafgift, som jeg selv tror er et nødvendigt skridt, at vi så samtidig giver de pensionister, der har mindst, lidt mere i folkepension. Det synes jeg er en god balance.

Kl. 14:18

Formanden (Søren Gade):

Tak for det, og det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til hr. Martin Lidegaard fra Radikale Venstre.

Jeg byder nu velkommen til hr. Morten Messerschmidt fra Dansk Folkeparti.

Kl. 14:18

Spm. nr. US 31

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Tak til statsministeren, og tillykke til statsministeren med den tilstundende fødselsdag. Jeg synes jo, de her spørgerunder nogle gange er sådan lidt animerede. Altså, det bliver sådan lidt et teaterstykke. Vi har indtil videre fundet ud af, at hr. Alex Vanopslagh gerne vil have lavere skatter, og hr. Martin Lidegaard vil gerne have noget mere på klimaet, og for Enhedslisten skal der nogle flere penge ud i samfundet. Det er jo ikke sådan de store overraskelser.

Men der var faktisk, sidst vi mødtes, synes jeg, en måske endda for statsministerens karakter lidt uventet indrømmelse, da hun sagde og erkendte, at det at nedbringe mængden af djøfere, administrative medarbejdere – kolde hænder, hvis vi skal bruge det udtryk – havde været sværere end ventet.

Så tænkte jeg på, om der mon er nogle områder, hvor statsministeren selv ligesom kunne handle i forhold til den her åbenlyse følelse, der er meget udbredt, tror jeg, af, at der er nogle, der er på et A-hold, og nogle, der er på et B-hold. Der er nogle, for hvem skattelettelserne vælter ind, lønningerne stiger osv. Og så er der en hel del, som bare er efterladt på perronen. Er der noget, statsministeren kunne gøre selv?

Der var der en ting her, hvor vi jo havde en kedelig oplevelse i den forgangne uge med en kollega eller næstenkollega, nemlig fru Mia Wagner, som jo ikke nåede at blive minister. Det tror jeg på mange måder er en skam. Hun virker ud fra det, jeg kender til hende, som et rigtig dygtigt og behageligt menneske. Men vi kan jo konstatere, at hun, selv om hun ikke satte sig i ministerstolen, alligevel får en løn på knap 700.000 kr. Det tror jeg, uanset hvor meget veneration man kan have for Mia Wagner og politikere generelt, bidrager til følelsen af, at der er et A-hold og et B-hold.

Det tror jeg måske vil være lettere for statsministeren at gøre noget ved end det, vi talte om sidst, med KL og Djøf osv. Så derfor vil jeg starte den her samtale med at spørge, om statsministeren måske vil gøre noget ved det, at politikere, der end ikke sætter sig i den stol, de er blevet tilbudt, alligevel kan score knap 700.000 kr.

Kl. 14:21

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 14:21

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg er igennem årene blevet spurgt til mange sygdommeldinger fra politikere med forskellig anciennitet og fra forskellige partier, og jeg afholder mig fra at gå ind i det, også i den konkrete sag. Jeg synes ikke, det er det, der er min opgave, slet ikke når det er konkrete personsager.

Men om den her følelse af et A- og B-hold vil jeg sige: Når vi går ind og laver et lønløft i den offentlige sektor, direkte målrettet dem, der arbejder med mennesker – det er social- og sundhedshjælpere, det er sygeplejersker, det er jordemødre, det er dem, der arbejder i kriminalforsorgen, det er social- og sundhedsassistenter, det er pædagoger – så er det jo et utrolig stærkt ikke bare politisk signal, men politisk våben til at sige, at dem, der arbejder med mennesker, skal have en større anerkendelse. Det her er jo ikke noget, Dansk Folkeparti har lavet. Det er den her regering, der nu laver det lønløft, som både handler om de medarbejdere, der er i den offentlige sektor, dem, vi gerne vil have til at være i den offentlige sektor, men som jo også er noget af det vigtigste, vi kan gøre for at sikre, at der er en ordentlig ældrepleje i Danmark, at der er medarbejdere nok, og at dem, der går på arbejde, får lov til at bruge tiden på det, de skal bruge tiden på.

Så hvis man er optaget af A- og B-hold, er det jo en meget god idé, at man er med til at løse nogle af de grundlæggende problemer, der er. Jeg vil ikke lægge skjul på, at jeg er kistestolt over, at nu går lønløftet til dem, der arbejder med mennesker, dem, der arbejder på de skæve tidspunkter, dem, der tager nogle af de hårde vagter. Jeg er helt utrolig glad for den aftale. Men konkrete personsager er jeg også blevet spurgt til tidligere, også omkring spørgerens egne forhold, og jeg afholder mig fra at gå ind i det. Jeg synes ikke, det er den rigtige måde at diskutere politik på.

Kl. 14:23

Formanden (Søren Gade):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 14:23

Morten Messerschmidt (DF):

Men det, jeg spørger til, er jo de regler, der gælder for politikere, for offentligt ansatte generelt. Man kan jo nærmest dagligt læse historier. Det behøver ikke at være ministre, der så ikke når at udøve deres gerning og alligevel får et halvt års løn. Det kan også være kommunaldirektører, departementschefer osv. Vi har den tidligere departementschef i Forsvarsministeriet, der nu sidderovre i Finansministeriet efter at være blevet afskediget på gråt papir og får den samme løn, vistnok det samme ledelsestillæg, og nærmest har et kontor med en telefon, der aldrig ringer.

Hvis man gerne vil have det her land til at hænge sammen, ikke bare geografisk, kulturelt osv., men også i forhold til en følelse af, at vi rent faktisk har nogle nogenlunde enslydende vilkår, så kan man da ikke bare slå for sig og sige, at man ikke vil diskutere folks sygdom. Statsministeren er da nødt til at forholde sig til, at de regler, der gør, at der er nogle, der bare har en tilværelse på den grønne gren, er hendes og mit og Folketingets ansvar. Har hun ikke en holdning til det?

Kl. 14:24

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 14:24

Statsministeren (Mette Frederiksen):

For mig handler det om at forbedre almindelige menneskers levevilkår og arbejdsvilkår. Det må man sige at vi er i fuld gang med at

gøre. Men nu bliver der spurgt direkte til en navngiven tidligere minister, og der bliver spurgt til en direkte navngiven embedsmand, og det synes jeg simpelt hen ikke er en ordentlig måde at drive politik på. Jeg synes ikke, personsager hører til i Folketingssalen. Jeg er nu igennem mange år blevet spurgt til andres sygdomme og andres situationer og andres sygdommeldinger, og jeg har afholdt mig fra at kommentere dem og gå ind i dem, og det vil jeg altså også gøre i de her to konkrete sager.

Kl. 14:24

Formanden (Søren Gade):

Hr. Morten Messerschmidt med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:24

Morten Messerschmidt (DF):

Men jeg spørger ikke om personers sygeforhold. Jeg spørger om de regler, der gør, at man i dag uden at lave én dags arbejde som kommunaldirektør eller som departementschef eller som andet i den offentlige sektor kan få rigtig, rigtig mange penge udbetalt. Det handler jo ikke om, at jeg ikke under en sygeplejerske at få mere i løn. Det tror jeg statsministeren udmærket godt ved at vi i høj grad gør i Dansk Folkeparti. Det handler om, at de her regler jo er kommet til veje ad en eller anden vej. Det kan godt være, det ikke er på statsministerens vagt, men så under den tidligere statsministers vagt. Det er da os politikere, der bestemmer, om de regler skal ændres, og hvis man vil sikre, at der er en forbindelse mellem samfundets mennesker, som altså har meget forskellige forudsætninger, så synes jeg, det er meget, meget uklogt, hvis statsministeren sætter kikkerten for det blinde øje, i forhold til at den slags regler virkelig avler mistillid og ja, måske misundelse, men i hvert fald en følelse af, at der er nogle, som har nemt ved at komme til goderne, mens andre er efterladt på perronen.

Så jeg vil anbefale, at statsministeren i stedet for ikke at ville svare så måske bruger sin juleferie på at reflektere lidt over, hvad den slags regler gør ved sammenhængskraften i vores samfund.

Kl. 14:25

Formanden (Søren Gade):

Statsministeren.

Kl. 14:25

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men pointen er jo netop, at man kan lade være med at efterlade nogen på perronen, og så kan man bruge sin arbejdstid i Folketinget på at løse rigtige menneskers rigtige problemer. Det gør man altså bedst, når man tager et politisk ansvar, og det er det, vi netop har gjort ved at lave et lønløft.

Og så er det jo ikke rigtigt, at det, jeg bliver bedt om, er generelt at forholde mig til noget. Man tog udgangspunkt i to konkrete mennesker, og det synes jeg man skal afholde sig fra i Folketinget – endda en person, som er sygdomsramt, og hvor der også har været et medlem fra Det Konservative Folkeparti, som har følt sig kaldet til at skrive om den pågældende person på sociale medier. Jeg synes ikke, det er den måde, man skal diskutere andre menneskers sygdom på.

Kl. 14:26

Formanden (Søren Gade):

Tak for det, og det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til hr. Morten Messerschmidt fra Dansk Folkeparti.

Jeg byder nu velkommen til fru Franciska Rosenkilde fra Alternativet. Værsgo.

Kl. 14:26

Spm. nr. US 32

Franciska Rosenkilde (ALT):

Danskerne er imod folke drab. Danskerne bakker op om våbenhvile i Gaza. Det ser vi, når knap 80.000 borgere på få dage skriver under på et borgerforslag om det. Det ser vi, når titusinder af mennesker gang på gang demonstrerer imod krigen mellem den israelske stat og Hamas, hvor over 20.000 palæstinensere er blevet dræbt, deriblandt 9.000 børn, på bare 2 måneder.

Samtidig oplever vi en dansk regering, der stædigt står fast og fritager den israelske regering for ansvar for den humanitære katastrofe, der lige nu udspiller sig i Gaza. Israel har ret til at forsvare sig selv, hører vi gang på gang. Men er det virkelig et forsvar, der udspiller sig lige nu? Det er ikke det, jeg ser. Det ligner nærmere en nedslagtning. Og det er ikke kun mig, der ser det. Flere og flere organisationer beretter om krigsforbrydelser i Gaza. Det gør FN's Menneskerettighedsråd, det gør den internationale krigsforbryderdomstol, og det gør Amnesty og mange flere. Jeg har flere gange hørt regeringen give udtryk for bekymringer om polarisering og splittelse i befolkningen i den her sag. Men jeg bliver nødt til at sige, at statsministeren og regeringen er med til at skabe den her polarisering, når I lukker øjnene for de her ting, og når I ikke reagerer på så vigtige institutioners udtalelser. Jeg vil derfor give statsministeren mulighed for at komme lidt ind på nuancerne i dag.

Hvad tænker statsministeren om, at FN-organer, den internationale krigsforbryderdomstol, Amnesty og mange flere advarer imod, at Israel lige nu begår krigsforbrydelser?

Kl. 14:28

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Statsministeren.

Kl. 14:28

Statsministeren (Mette Frederiksen):

For det første vil jeg sige, at det ikke er mit indtryk, at der er nogen, der lukker øjnene for, hvad der sker i Mellemøsten – hverken i Danmark eller i andre lande. Der er ingen tvivl om, at Hamas bærer et meget, meget stort ansvar for at have forårsaget et terrorangreb og nu gemmer sig bag civile. Der er ingen tvivl om, at Israel har et ansvar for at bevæge sig inden for international ret, herunder den internationale humanitære ret. Det er det, der er rammen omkring det, der sker. Og det gør vi jo parterne opmærksomme på alle de steder, hvor vi overhovedet kan komme til det. Jeg tror, det er helt rigtigt, og det er også min egen oplevelse, at mange danskere forholder sig til det her og er dybt påvirkede og berørte af det, der sker, både hvad angår terrorangrebet, som var brutalt ud over alle grænser, og det, der efterfølgende er sket i Gaza med rigtig, rigtig mange civile ofre.

Så til den der antydning, der i hvert fald er nogle steder i debatten – jeg siger ikke her – af, at der er nogle, der er ligeglade med, hvad der foregår, vil jeg sige, at det tror jeg ikke der er nogen der er. Og det gælder danskerne bredt. Som jeg sagde det før, har Hamas et stort ansvar, både for den situation, der er opstået, og for at de gemmer sig bag de civile, og det er helt afgørende, at Israel overholder de internationale regler og love, der er. Og det er sådan med enhver konflikt og enhver situation, at vi også har et internationalt system, der holder øje med det, som afdækker det, og som undersøger det, og det vil selvfølgelig også gøre sig gældende i forhold til den situation, der er i dag.

Kl. 14:30

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Fru Franciska Rosenkilde.

Kl. 14:30

Franciska Rosenkilde (ALT):

Jeg vil gerne lige holde lidt fast i noget af det, statsministeren siger her. Statsministeren har flere gange sagt, at den danske regering

bakker ubetinget op om Israel, hvilket jeg og Alternativet gerne vil tage afstand fra. Så nævner statsministeren her, at det, som Israel gør lige nu, er Hamas' ansvar, og jeg vil gerne spørge statsministeren, om ikke hun mener, at den israelske stat må tage ansvar for de handlinger, som det israelske militær begår. Og mener statsministeren i den sammenhæng, at vi fra dansk side lever op til vores forpligtelse om at holde krigens parter ansvarlige for brud på menneskerettighederne?

Kl. 14:31

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Statsministeren.

Kl. 14:31

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er da hævet over enhver tvivl, at Israel er ansvarlig for, hvad Israels militær gør, nøjagtig som Danmark er ansvarlig for et dansk forsvar. Det gælder jo alle steder. Det mener jeg slet ikke er til diskussion. Det er klart, at det, der gør den her situation så ufattelig svær, er, at Hamas gemmer sig et sted, hvor der er andre mennesker. Ligeegyldigt hvad man måtte mene, vil det jo være ulig lettere, hvis Hamas stillede sig frem og tog ansvaret på sig for det terrorangreb, man har forårsaget, og tog sin straf. Det vil stille tingene helt anderledes. Men det ændrer ikke på, at Israel har et ansvar for at bevæge sig inden for og leve op til de internationale regler, herunder den humanitære internationale lovgivning. Det er nedskrevet, og det er indiskutabelt.

Kl. 14:32

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Fru Franciska Rosenkilde.

Kl. 14:32

Franciska Rosenkilde (ALT):

Afslutningsvis er der et medlem fra Alternativet, og det er Carl Bloch, der spørger, og det handler også om situationen i Gaza. Carl spørger: Det israelske militær har indtil videre dræbt flere end 20.000 mennesker. Hvor mange vil regeringen acceptere det israelske militær slår ihjel, før regeringen vil tage afstand fra Israels angreb?

Kl. 14:32

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Statsministeren.

Kl. 14:32

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Vi bliver jo nødt til at holde fast i, at et demokrati, og Israel er et demokrati, der bliver angrebet af en terrororganisation, har ret til at forsvare sig selv. Hvis vi internationalt accepterer og vedtager, at demokratier ikke må forsvare sig imod terrororganisationer, er demokratierne jo færdige. For det vil betyde, at vi andre heller ikke kan forsvare os. Ukraine har ret til at forsvare sig imod den russiske aggression, og Israel har ret til at forsvare sig imod en terrororganisation. Selv om man er den angrebne part – selv om man har en forpligtelse til at overholde den internationale lovgivning. Men hvis man går så langt som til at sige, at demokratier ikke må forsvare sig imod diktaturer, angreb, terrororganisationer, er det slut for demokratiet.

Kl. 14:33

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Vi siger tak til fru Franciska Rosenkilde.

Så er det fru Pernille Vermund. Værsgo.

Kl. 14:33

Spm. nr. US 33

Kl. 14:36

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. For et par uger siden foreslog Moderaterne at sænke momsen på gulerødder og blomkål. Det lød jo sådan umiddelbart meget fint, lige indtil de kom til finansieringen, altså en højere afgift på eksempelvis oksekød. Konkret lød det, at momsen på fødevarer med lav klimabelastning skal halveres, mens der skal lægges en ny afgift på fødevarer med højere klimabelastning.

Men en analyse viser, at det stort set ingen klimaeffekt har at indføre en afgift på forbrug af eksempelvis oksekød og mejeriprodukter. Der er andre og mere rentable måder at nedbringe Danmarks udledninger på. Til gengæld vil en højere afgift naturligvis kunne mærkes af danskerne, særlig af de familier, der har mindst. Moderaternes forslag er med andre ord ren klimapopulisme og symbolpolitik, der belejligt blev præsenteret forud for klimatopmødet i Dubai, en symbolpolitik, der måske føles godt i maven på dem, der har penge nok, og som vil sole sig i klimapopulismens blændende lys, men som så mange gange før desværre vil ramme socialt skævt. Og vi kunne da også bare ryste på hovedet af Moderaternes klimapopulisme, men partiet sidder trods alt i regering. Jeg har noteret mig, at statsministeren tidligere har været ret klar i mælet om, at statsministeren ikke vil blande sig i, hvad danskerne spiser. I august sagde statsministeren, og jeg citerer:

Jeg kommer ikke til på noget tidspunkt som statsminister at diktere eller anbefale eller på nogen som helst anden måde gå ind i, hvordan danskerne skal spise. Jeg har fuld tillid til, at danskerne kan træffe deres egne valg, hvad angår mad. Citat slut.

Er det stadig statsministerens holdning? Og hvad er den samlede regerings holdning til højere afgifter på oksekød?

Kl. 14:35

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Statsministeren.

Kl. 14:35

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg sidder her og tænker: Gad vide, om det er, fordi regeringen bare fører så god en politik, at meget af det, som vi har diskuteret i dag, handler om alt andet end regeringens politik, altså at det så er noget, som Danske Regioner foreslår, og noget, som Moderaterne har foreslået.

Regeringen har ikke foreslået noget, hvad angår afgifter. Der er et arbejde i gang med at få gjort klar til, at vi kan indføre en CO₂-afgift i dansk landbrug, og det arbejde er desværre blevet forsinket. Først derefter, når det arbejde er tilvejebragt, kommer vi i regeringen med vores holdning. Min egen personlige holdning er, at jeg da også godt gad, at vi havde lavere moms på nogle fødevarer. For selvfølgelig vil jeg da gerne have, at det, der er sundt, kunne være billigere. Jeg står ikke og foreslår, at vi skal indføre differentieret moms, for det kommer med en masse implikationer, men det var bare for lige at sige, at idéen om, at man har en lavere moms på noget, da sådan set som grundtanke er meget god.

Så blev der før spurgt til mad, og nej, jeg forsøger sådan set at være tilbageholdende med at blande mig i, hvad danskerne spiser. Vi har nogle myndigheder, der har nogle kostråd, og jeg er jo også selv vokset op med den der madtrekant, der var engang, og som jeg tror nu ser anderledes ud, men nej, jeg synes ikke, det er min opgave som statsminister at stå og blande mig i, hvad danskerne skal spise.

Kl. 14:36

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Fru Pernille Vermund.

Pernille Vermund (NB):

Jamen nu er Moderaterne jo et regeringsparti, så derfor er det jo meget relevant at spørge ind til, om det så også er regeringens politik, der her blev udtrykt. Og det er måske ikke så underligt, at vi spørger, for det er jo ikke første gang, og det bliver nok heller ikke sidste gang, at det er blevet dyrere at være dansker, heller ikke under statsministeren, og snart bliver det også dyrere for danskerne at køre på arbejde eller at hente børnene fra skole og fritidsinteresser. For energiafgiften på benzin og diesel vil jo fra årsskiftet stige langt mere end i tidligere år. Hvorfor så det? er der måske nogle, der vil spørge.

Jo, det er, fordi der er et flertal herinde, som for en årrække siden har bestemt, at energiafgiften på brændstof hvert år skal justeres på baggrund af prisudviklingen 2 år forinden. Det betyder, at de seneste års inflation nu vil medføre, at staten hæver afgifterne usædvanlig meget og dermed opkræver endnu flere af danskernes penge, og det er i en tid, hvor danske familier i forvejen må spare, imens statskassen bugner. Det er absurd. Er statsministeren enig, og vil regeringen gøre noget for at ændre aftalen, så det ikke bliver usædvanlig meget dyrere at tanke bilen?

Kl. 14:38

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Statsministeren.

Kl. 14:38

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Den der italesættelse af, at statskassen bare bugner, er jo altså en sandhed med modifikationer. Det er rigtigt, at vi, takket være skiftende regeringers, synes jeg, fremsynede politik har en meget, meget sund offentlig økonomi i Danmark. Det er positivt, men vi har godt nok også mange opgaver, vi i fremtiden skal løse: klimaforandringer, vi skal bruge flere penge på forsvar og sikkerhed, og vi ønsker at investere i vores velfærdssamfund, og sådan kunne man fortsætte. Så det er ikke, fordi der ikke også er opgaver, der skal løftes for det forøgede råderum, der er.

Der er ikke nogen planer om at ændre på de pågældende afgifter, ej heller hvordan de reguleres, i forhold til hvordan det er.

Kl. 14:39

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Fru Pernille Vermund.

Kl. 14:39

Pernille Vermund (NB):

Så danskerne skal spare, imens statskassen bliver ved med at hive flere penge hjem? Det er jo så klar tale. Mit spørgsmål omhandler noget helt andet, nemlig svækkelsen af Silkeborg Sygehus, der jo bl.a. fungerer som nærsygehus, og sidst jeg spurgte til sagen, erklærede statsministeren sig enig med mig i, at centraliseringen har ødelagt vigtige dele af vores sundhedsvæsen, og at alt det, der ikke er svært, skal være nært. Men statsministeren ville ikke forholde sig til de konkrete planer om Silkeborg Sygehus af hensyn til den måde, som vores demokrati er indrettet på. Det sagde statsministeren den dag.

I fredags var der så sundhedstopmøde, og her gentog sundhedsministeren, at vi skal styrke det nære, præcis ligesom statsministeren og helt i tråd med anbefalingerne fra Sundhedsstrukturkommissionen, og det glædede mig at høre. Vi er helt enige i Nye Borgerlige. Men jeg er nødt til at spørge: Hvad skal danskerne tænke, når regeringen taler om at styrke det nære sundhedsvæsen, mens regionerne lukker vitale afdelinger på landets nærsygehuse? Og var det ikke en idé som minimum at bede regionerne om at sætte nedlukningerne

af veldrevne nærsygehuse i bero, indtil Sundhedsstrukturkommissionens arbejde er afsluttet?

Kl. 14:40

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Statsministeren.

Kl. 14:40

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg havde også diskussionen her tidligere i dag, og jeg kan faktisk helt utrolig godt forstå, hvis der sidder nogle danskere, der tænker, at regeringen på den ene side siger, at der kommer flere penge til sundhedsområdet i de kommende år, og det gør der både til psykiatrien og det somatiske område, og at der samtidig har været en svær budgetlægning. Og den budgetlægning hænger jo både sammen med, at vi er og har været i en tid med inflation, som vi heldigvis har fået styr på, og at der er nogle udgifter, der løber lidt løbsk for os. Det gælder både i kommuner og i regioner. Hvad angår regionerne, er det bl.a. på medicinområdet, og derfor har vi behov for at komme ind og få en bedre styring af dele af den offentlige økonomi. For der er i regeringen ikke noget ønske om, og det tror jeg faktisk heller ikke der er i Folketinget, og det er heller ikke mit indtryk at der er det i regionerne, at vi netop ikke skal have det nære sundhedsvæsen.

Så der er altså i de her år en budgetlægning, som har været svær på grund af nogle andre forhold, og vi har så et ønske om at styrke det nære sundhedsvæsen, og det lytter jeg mig også til at der er bred opbakning til.

Kl. 14:41

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Vi siger tak til fru Pernille Vermund og til statsministeren.
Herefter er spørgetimen slut.

Kl. 14:41

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):
Fra statsministeren har jeg modtaget brev om,

at det efter statsministerens indstilling ved kongelig resolution af 11. december 2023 blev bestemt, at ledelsen af de under Kulturministeriet hørende forretninger fra og med den 11. december 2023 til og med den 25. december 2023 overdrages til uddannelses- og forskningsminister Christina Egelund.

Meddelelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. nedenfor).

[»Folketingets formand

Efter min indstilling er det ved kongelig resolution af d.d. bestemt, at ledelsen af de under Kulturministeriet hørende forretninger fra og med den 11. december 2023 til og med den 25. december 2023 overdrages til uddannelses- og forskningsminister Christina Egelund.

Jeg beder formanden underrette Folketinget herom.

Sign.: Mette Frederiksen
/Henrik Skovgaard-Petersen«].

I dag er der følgende anmeldelse:

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Lovforslag nr. L 89 (Forslag til lov om ændring af lov om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet og lov om ændring af dagtilbudsloven. (Forlængelse af forsøgsperioden for velfærdsaftalekommunerne på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet)).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Dagsordenens punkt 30, beslutningsforslag nr. B 19 om politiets og domstolenes journalisering af og oplysning om signalementer,

dagsordenens punkt 31, beslutningsforslag nr. B 26 om hårdere straffe for personfarlig kriminalitet, og

dagsordenens punkt 32, beslutningsforslag nr. B 44 om etablering af en offerrådgivning i Grønland,

udgår af dagsordenen i dag efter anmodning fra justitsministeren.

Dagsordenens punkt 33, forespørgsel nr. F 7 om den højt specialiserede del af socialområdet, udgår ligeledes af dagsordenen i dag efter anmodning fra social- og boligministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 16: Forespørgsel til uddannelses- og forskningsministeren om at få flere til at tage en professionsbacheloruddannelse.

Af Marlene Harpsøe (DD) og Jens Henrik Thulesen Dahl (DD).
(Anmeldelse 08.12.2023).

Sammen med dette punkt foretages:

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 17: Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren om specialiseret palliation.

Af Marlene Harpsøe (DD) og Jens Henrik Thulesen Dahl (DD).
(Anmeldelse 08.12.2023).

Kl. 14:42

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af disse forespørgsler, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Dennis Flydtkjær (DD).

Kl. 14:43

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Dennis Flydtkjær (DD) har søgt om orlov fra den 12. december 2023, jf. forretningsordenens § 41, stk. 3, litra a, og det er over for mig oplyst, at det er godtgjort, at sygdom foreligger.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**5) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:
Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget for Dennis Flydtkjær (DD).**

Kl. 14:43

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at 1. stedfortræder for Danmarksdemokraterne i Vestjyllands Storkreds, Morten Vehl, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 12. december 2023 i anledning af Dennis Flydtkjærs orlov.

Er der nogen, der ønsker ordet?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:44

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om udvalgets indstilling, og afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 102 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT og NB), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Udvalgets indstilling er enstemmigt vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**6) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 9 [afstemning]:
Forespørgsel til udenrigsministeren om at afhjælpe gidselsituationen i Gazastrøben.**

Af Peter Kofod (DF) m.fl.

(Anmeldelse 03.11.2023. Fremme 07.11.2023. Forhandling 07.12.2023. Forslag til vedtagelse nr. V 27 af Jesper Petersen (S), Michael Aastrup Jensen (V), Karsten Hønge (SF), Jeppe Søe (M), Charlotte Munch (DD), Alexander Ryle (LA), Helle Bonnesen (KF), Peter Kofod (DF) og Kim Edberg Andersen (NB). Forslag til vedtagelse nr. V 28 af Christian Friis Bach (RV), Trine Pertou Mach (EL) og Sascha Faxe (ALT)).

Kl. 14:44

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de stillede forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 27 af Jesper Petersen (S), Michael Aastrup Jensen (V), Karsten Hønge (SF), Jeppe Søe (M), Charlotte Munch (DD), Alexander Ryle (LA), Helle

Bonnesen (KF), Peter Kofod (DF) og Kim Edberg Andersen (NB), og afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 103 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT og NB), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 27 er enstemmigt vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 28 af Christian Friis Bach (RV), Trine Pertou Mach (EL) og Sascha Faxe (ALT) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**7) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 11 [afstemning]:
Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren om borgerdrevne kommunale folkeafstemninger.**

Af Alex Ahrendtsen (DF) m.fl.

(Anmeldelse 07.11.2023. Fremme 07.12.2023. Forhandling 07.12.2023. Forslag til vedtagelse nr. V 25 af Alex Ahrendtsen (DF), Dennis Flydtkjær (DD), Jette Gottlieb (EL) og Christina Olumeko (ALT). Forslag til vedtagelse nr. V 26 af Birgitte Vind (S), Lars Christian Lilleholt (V), Jan Carlsen (M), Lars-Christian Brask (LA), Lise Bertelsen (KF) og Lotte Rod (RV)).

Kl. 14:45

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de stillede forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 26 af Birgitte Vind (S), Lars Christian Lilleholt (V), Jan Carlsen (M), Lars-Christian Brask (LA), Lise Bertelsen (KF) og Lotte Rod (RV), og afstemningen starter.

Afstemningen stopper.

For stemte 76 (S, V, M, LA, KF, RV og NB), imod stemte 28 (SF, DD, EL, DF og ALT), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 26 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 25 af Alex Ahrendtsen (DF), Dennis Flydtkjær (DD), Jette Gottlieb (EL) og Christina Olumeko (ALT) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

**8) 3. behandling af lovforslag nr. L 45:
Forslag til lov om ændring af lov om videnskabetisk behandling af sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter og sundhedsdatabasens videnskabelige forskningsprojekter og sundhedsloven. (Smidi-**

gere rammer for sundhedsforskning og mere information og selvbestemmelse til patienter og forsøgspersoner m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).
(Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 26.10.2023. Betænkning 28.11.2023. 2. behandling 07.12.2023. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 14:46

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:46

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og afstemningen starter.

Afstemningen stopper.

For stemte 103 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT og NB), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 3. behandling af lovforslag nr. L 53:

Forslag til lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, sundhedsloven, lov om lægemidler, lov om apoteksvirksomhed og lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet. (Indførelse af et forbeholdt virksomhedsområde for sygeplejersker og specialsygeplejersker, udvidelse af jordemødres forbeholdte virksomhedsområde og Ankenævnet for Patienterstatningens kompetence til behandling af grønlandske klagesager om patienterstatning).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).
(Fremsættelse 12.10.2023. 1. behandling 26.10.2023. Betænkning 28.11.2023. 2. behandling 07.12.2023. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 14:48

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:48

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse. Afstemningen starter.

Afstemningen stopper.

For stemte 103 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT og NB), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 47:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Mulighed for forudgående fravalg af genoplivningsforsøg ved hjertestop).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).
(Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 26.10.2023. Betænkning 28.11.2023. 2. behandling 07.12.2023).

Kl. 14:47

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:47

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og afstemningen starter.

Afstemningen stopper.

For stemte 103 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT og NB), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 3. behandling af lovforslag nr. L 48:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget og forskellige andre love og om ophævelse af lov om midlertidig videreførelse af rettigheder efter lov om kommunale og regionale valg og lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet i forbindelse med Det Forenede Kongeriges udtræden af Den

Europæiske Union. (Modernisering af rammerne for valg og lokaldemokrati m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).
(Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 26.10.2023. Betækning 05.12.2023. 2. behandling 07.12.2023. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 14:48

Forhandling**Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:49

Afstemning**Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse. Afstemningen starter.

Afstemningen stopper.

For stemte 103 (S, V, SF, M, DD, LA, KF, EL, RV, DF, ALT og NB), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 1: Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af elafgiften til EU's minimumssats.

Af Pernille Vermund (NB) og Kim Edberg Andersen (NB).
(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 23.11.2023. Betækning 06.12.2023).

Kl. 14:49

Forhandling**Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:49

Afstemning**Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse. Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 20 (LA, KF, DF og NB), imod stemte 83 (S, V, SF, M, DD, EL, RV og ALT), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 2. behandling af lovforslag nr. L 52:

Forslag til lov om ændring af momsloven, opkrævningsloven, skattekontrolloven og forskellige andre love. (Gennemførelse af aftale om skærpede og hurtigere sanktioner på skatteområdet).

Af skatteministeren (Jeppe Bruus).

(Fremsættelse 11.10.2023. 1. behandling 25.10.2023. Betækning 06.12.2023).

Kl. 14:50

Forhandling**Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 2. behandling af lovforslag nr. L 75:

Forslag til lov om ændring af lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. (Ændring af den tilladte opbevaringsperiode for menneskelige æg, der udtages uden medicinsk indikation).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde).

(Fremsættelse 09.11.2023. 1. behandling 24.11.2023. Betækning 07.12.2023).

Kl. 14:50

Forhandling**Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 2. behandling af lovforslag nr. L 50:

Forslag til lov om ophævelse af lov for Grønland om børns retsstilling og om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning som sat i kraft for Grønland, forældreansvarsloven og

retsplejelov for Grønland. (Ændringer som følge af ikraftsættelse for Grønland af børneloven og lov om børns forsørgelse m.v.).
Af social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil).
(Fremsættelse 05.10.2023. 1. behandling 24.10.2023. Betænkning 06.12.2023).

Kl. 14:51

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:51

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-3, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 2. behandling af lovforslag nr. L 76:

Forslag til lov om ændring af lov om leje, lov om boligforhold, lov om leje af almene boliger og forskellige andre love. (Refusion af udlejerens udgifter til månedlige forbrugsmålinger, rettelser som følge af sammenskrivningen af lejelovgivningen og tilbudspligt).

Af social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil).

(Fremsættelse 09.11.2023. 1. behandling 17.11.2023. Betænkning 07.12.2023).

Kl. 14:52

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:52

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af NB)?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 2. behandling af lovforslag nr. L 55:

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning og lov om gasforsyning. (Forenkling af forretningsplanen og justering af den økonomiske regulering af den systemansvarlige virksomhed i el- og gassektoren m.v.).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard).

(Fremsættelse 25.10.2023. 1. behandling 03.11.2023. Betænkning 07.12.2023).

Kl. 14:52

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:52

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-5, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af NB)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 56:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi og lov om ændring af lov om elforsyning, lov om fremme af vedvarende energi og elsikkerhedsloven og om ophævelse af lov om tilskud til fremme af vedvarende energi i virksomheders produktionsprocesser. (En forenklet og hurtig ansøgnings- og til-ladelsesproces for repowering af bestående elproduktionsanlæg på havet, tinglysning vedrørende elproduktionsanlæg i den eks-klusive økonomiske zone, justering af administrationen af visse pristillægsordninger til VE-anlæg og forlængelse af frist for an-modning om udbetaling af tilskud).

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard).

(Fremsættelse 25.10.2023. 1. behandling 03.11.2023. Betænkning 07.12.2023).

Kl. 14:53

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:53

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af NB)?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 81:

Forslag til lov om CO₂-kvoter.

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard).
(Fremsættelse 14.11.2023. 1. behandling 22.11.2023. Betænkning 07.12.2023).

Kl. 14:54

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:54

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

20) 2. behandling af lovforslag nr. L 57:

Forslag til lov om ændring af lov om anlæg og drift af en fast forbindelse over Femern Bælt med tilhørende landanlæg i Danmark og lov om Sund og Bælt Holding A/S. (Bevarelse

af produktionsområdet ved Rødbyhavn og fravigelse af elforsyningsloven).

Af transportministeren (Thomas Danielsen).

(Fremsættelse 25.10.2023. 1. behandling 09.11.2023. Betænkning 06.12.2023).

Kl. 14:54

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:54

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-3, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af NB)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

21) 2. behandling af lovforslag nr. L 58:

Forslag til lov om ændring af lov om sikkerhed til søs og forskellige andre love. (Ændring af bødestørrelser for søulykker, digitalisering af anmeldelse af arbejdsulykker og mulighed for ikraftsættelse af alle dele af lov om søfarendes ansættelsesforhold m.v. for Grønland).

Af erhvervsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 25.10.2023. 1. behandling 17.11.2023. Betænkning 07.12.2023).

Kl. 14:55

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:55

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-4, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af NB)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

22) 2. behandling af lovforslag nr. L 59:

Forslag til lov om fælles digital infrastruktur for elektronisk dataudveksling ved samhandel og rapportering m.v.

Af erhvervsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 25.10.2023. 1. behandling 17.11.2023. Betænkning 07.12.2023).

Kl. 14:55

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:56

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-7, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af NB)?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 8 af et mindretal (SF), tiltrådt af et mindretal (DD, KF, EL, RV og ALT). Afstemningen starter.

Afstemningen slutter.

For stemte 34 (SF, DD, KF, EL, RV, ALT og NB), imod stemte 69 (S, V, M, LA, DF og Jon Stephensen (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

23) 2. behandling af lovforslag nr. L 60:

Forslag til lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester.

Af erhvervsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 25.10.2023. 1. behandling 17.11.2023. Betænkning 07.12.2023).

Kl. 14:57

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:57

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-4, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af NB)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

24) 2. behandling af lovforslag nr. L 73:

Forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken. (Udskydelse af revisionsbestemmelse).

Af kirkeministeren (Louise Schack Elholm).

(Fremsættelse 08.11.2023. 1. behandling 30.11.2023. Betænkning 06.12.2023).

Kl. 14:57

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

25) 2. behandling af lovforslag nr. L 74:

Forslag til lov om ændring af lov om vederlag og pension m.v. for ministre. (Forlængelse af perioden for midlertidig nedsættelse af grundvederlag til ministre).

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 09.11.2023. 1. behandling 24.11.2023. Betænkning 06.12.2023).

Kl. 14:57

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

26) 2. behandling af lovforslag nr. L 64:

Forslag til lov om velfærd.

Af Christina Olumeko (ALT) m.fl.

(Fremsættelse 26.10.2023. 1. behandling 24.11.2023. Betænkning 07.12.2023. Ændringsforslag nr. 1 og 2 af 08.12.2023 uden for betænkningen af Lisbeth Bech-Nielsen (SF), Trine Pertou Mach (EL) og Christina Olumeko (ALT)).

Kl. 14:58

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:58

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 1 og 2 uden for betænkningen af Lisbeth Bech-Nielsen (SF), Trine Pertou Mach (EL) og Christina Olumeko (ALT) som vedtaget.

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

27) 2. behandling af lovforslag nr. L 79:

Forslag til lov om ændring af databeskyttelsesloven og lov om Det Centrale Personregister. (Justering af aldersgrænsen for samtykke til behandling af personoplysninger i forbindelse med udbud af informationssamfundstjenester m.v.).

Af justitsministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 14.11.2023. 1. behandling 21.11.2023. Betænkning 06.12.2023).

Kl. 14:59

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:59

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (SF, DD, LA, KF, RV, DF og ALT), om, at lovforslaget deles i to lovforslag?

[A. Forslag til lov om ændring af databeskyttelsesloven. (Justering af aldersgrænsen for samtykke til behandling af personoplysninger i forbindelse med udbud af informationssamfundstjenester)

B. Forslag til lov om ændring af databeskyttelsesloven og lov om Det Centrale Personregister. (Ophævelse af bestemmelser om behandling af personoplysninger i forbindelse med markedsføring, undtagelse fra oplysningspligten og indsichtsretten hos Procesbevilningsnævnet og tilpasning af indsichtsretten hos Folketingets Ombudsmand)].

Det er over for mig blevet oplyst, at et flertal bestående af S, V og M også kan støtte ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget.

Delingen af lovforslaget i to lovforslag er vedtaget.

Herefter er ændringsforslag nr. 2 og 3 til det udelte lovforslag bortfaldet.

Jeg foreslår, at lovforslagene går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

28) 2. behandling af lovforslag nr. L 13:

Forslag til lov om ændring af retsplejelov for Grønland. (National Enhed for Særlig Kriminalitets kompetence for Grønland m.v.).

Af justitsministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 27.10.2023. Betænkning 06.12.2023).

Kl. 14:59

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 15:00

Afstemning

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

29) 2. behandling af lovforslag nr. L 14:

Forslag til lov om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland. (Selvstændig bestemmelse om psykisk vold).

Af justitsministeren (Peter Hummelgaard).

(Fremsættelse 04.10.2023. 1. behandling 27.10.2023. Betænkning 06.12.2023).

Kl. 15:00

Forhandling

Første næstformand (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

30) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 19:

Forslag til folketingsbeslutning om politiets og domstolenes journalisering af og oplysning om signalement.

Af Mikkel Bjørn (DF) m.fl.

(Fremsættelse 12.10.2023).

Kl. 15:00

(Punktet er udgået af dagsordenen).

Det næste punkt på dagsordenen er:

31) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 26:

Forslag til folketingsbeslutning om hårdere straffe for personfarlig kriminalitet.

Af Mikkel Bjørn (DF) m.fl.

(Fremsættelse 03.11.2023).

Kl. 15:00

(Punktet er udgået af dagsordenen).

Det næste punkt på dagsordenen er:

32) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 44:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af en offerrådgivning i Grønland.

Af Aaja Chemnitz (IA).

(Fremsættelse 09.11.2023).

Kl. 15:00

(Punktet er udgået af dagsordenen).

Det sidste punkt på dagsordenen er:

33) Forespørgsel nr. F 7:

Forespørgsel til finansministeren, indenrigs- og sundhedsministeren og social- og boligministeren:

Vil social- og boligministeren, indenrigs- og sundhedsministeren og finansministeren redegøre for, hvordan regeringen agter at sikre sammenhæng mellem socialområdet og sundhedsområdet i de kommende forhandlinger om specialeplanlægningen af den højt specialiserede del af socialområdet og ydermere sikre, at uhensigtsmæssige økonomiske incitamenter og pressede kommunale budgetter ikke er en hindring for, at mennesker med handicap får den rette hjælp og støtte?

Af Marlene Harpsøe (DD), Charlotte Broman Mølbæk (SF), Katrine Daugaard (LA), Andreas Karlsen (KF), Rosa Lund (EL), Lotte Rod (RV), Mette Thiesen (DF) og Nikoline Erbs Hillers-Bendtsen (ALT). (Anmeldelse 08.11.2023. Fremme 10.11.2023).

Kl. 15:00

(Punktet er udgået af dagsordenen).

Kl. 15:00

Meddelelser fra formanden**Første næstformand** (Leif Lahn Jensen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 13. december 2023, kl. 9.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 15:01).
